

แนวทางปฏิบัติ

ให้ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
สำหรับสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๑) และ มาตรา ๑๖ (๔)

กองกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทนำ	๑
เรื่องที่ ๑ การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่ การ ก่อการร้าย	๒
เรื่องที่ ๑.๑ หลักการที่ ๑ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงด้านการ ฟอกเงินซึ่งนำมาใช้ในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	๒
เรื่องที่ ๑.๒ หลักการที่ ๒ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยงตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	๔
เรื่องที่ ๑.๓ ความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	๗
เรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด	๑๒
เรื่องที่ ๒.๑ การตรวจสอบ “ลูกค้า”	๑๒
เรื่องที่ ๒.๒ การตรวจสอบผู้ที่ได้รับมอบหมายจากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่ลูกค้าบุคคลที่ถูก กำหนดให้กระทำการแทน	๑๓
เรื่องที่ ๒.๓ การตรวจสอบกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด	๑๓
เรื่องที่ ๒.๔ แนวทางการตรวจสอบตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า	๑๔
เรื่องที่ ๒.๕ ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด	๑๖
เรื่องที่ ๓ กระบวนการหลังตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด	๑๙
เรื่องที่ ๓.๑ ระเบียบการดำเนินการทางทรัพย์สิน	๑๙
เรื่องที่ ๓.๒ การระงับโดยไม่ชักช้า	๒๐
เรื่องที่ ๓.๓ การระงับทรัพย์สินของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด	๒๑
เรื่องที่ ๓.๔ การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน	๒๒
เรื่องที่ ๓.๕ การแจ้งข้อมูลลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า	๒๓
เรื่องที่ ๓.๖ การแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า	๒๓
เรื่องที่ ๓.๗ บทบัญญัติคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงาน	๒๔
เรื่องที่ ๓.๘ การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกระงับ	๒๕
เรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่นในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน	๒๖
เรื่องที่ ๔.๑ สิทธิตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖	๒๗
เรื่องที่ ๔.๒ สิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน	๒๘

เรื่องที่ ๕ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	๓๒
เรื่องที่ ๕.๑ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเรื่องการพบบุคคลที่ถูกกำหนด.....	๓๒
เรื่องที่ ๕.๒ การกำหนดพฤติกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย.....	๓๓
เรื่องที่ ๕.๓ การตรวจสอบเพื่อรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	๓๔
เรื่องที่ ๕.๔ การรายงานต่อสำนักงาน	๓๕
เรื่องที่ ๖ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และบดบังโทษกรณีฝ่าฝืน.....	๓๖
เรื่องที่ ๖.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”	๓๖
เรื่องที่ ๖.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๖	๓๘
เรื่องที่ ๖.๓ การเปรียบเทียบปรับ	๓๙
เรื่องที่ ๗ แผนภาพและข้อแนะนำกรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด	๔๐

บทนำ

แนวทางปฏิบัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายนี้ เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถาบันการเงิน และผู้ประกอบการอาชีพตามมาตรา ๑๖(๑)และ(๔) ซึ่งจะมีหลักการที่ตรงกัน สืบเนื่องมาจากข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. ๒๐๑๒ (FATF RECOMMENDATIONS ๒๐๑๒) ซึ่งแนวทางปฏิบัติฯ ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้น โดยผ่านขั้นตอนการรับฟังข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อโต้แย้ง จากกลุ่มธุรกิจผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายในแต่ละประเภทธุรกิจแล้ว

แนวทางปฏิบัติฯ นี้ สำหรับทุกประเภทธุรกิจ จะใช้คำว่า ผู้มีหน้าที่รายงาน แทนการเจาะจงระบุชื่อประเภทธุรกิจผู้ปฏิบัติ

ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. ได้กำหนดให้แนวทางปฏิบัติฯ เป็นเอกสารที่ขยายความ ตีความ และอธิบายความ ประกอบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นหรือส่วนที่จำเป็นต้องได้รับการตีความ รวมถึงระบุตัวอย่างประกอบคำอธิบายในบางกระบวนการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่องที่ ๑ การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

แนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ทั้งระดับพระราชบัญญัติและกฎระเบียบลำดับรอง) ไม่มีบทบังคับเกี่ยวกับการลำดับนโยบายหลักหรือรอง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) จึงตีความโดยสังเขปว่า

- (ก) การกำหนดนโยบายตามกฎหมายนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ในการจัดให้นโยบาย มาตรการ วิธีปฏิบัติใดๆ ที่ต่อเนื่องจากนโยบาย ต้องมีผลบังคับใช้ภายในองค์กรอย่างเคร่งครัด
- (ข) ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร ต้องทราบและเข้าใจนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะความรับผิดชอบในกรณีที่ต้องคุ้มครองข้อมูลบริหารอยู่นั้น ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติหรือมาตรการใดๆ เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยควรพิจารณาถึงหลักการดังต่อไปนี้

เรื่องที่ ๑.๑ หลักการที่ ๑ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินซึ่งนำมาใช้ในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

การกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในส่วนนี้ จะมีความเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๐/๑ ประกอบกับ กฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๔ และประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย กับ เรื่อง แนวทางในการกำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ที่อาจเกิดขึ้นก่อนการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานในการจัดทำนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการเพื่อประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายไว้ด้วยกัน จึงจำเป็นต้องพิจารณาหลักการตามกฎหมายดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการเรื่องนี้ด้วย

สาระสำคัญที่ควรกำหนดเป็นนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในส่วนนี้ ได้แก่

- (๑) การรับลูกค้า ในขั้นตอนการระบุตัวตนของลูกค้า

ด้วยบทบัญญัติแห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดกระบวนการระบุตัวตนของลูกค้า ให้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการก่อนพิจารณาอนุมัติรับลูกค้า ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า ผู้รับประโยชน์ที่

แท้จริงของลูกค้า และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า (ระบุไว้ในแนวทางปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าด้วย) ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานจึงควรระบุขั้นตอนดังกล่าวไว้ในนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการภายในให้ชัดเจน อย่างน้อยควรมีสาระสำคัญว่า

ผู้มีหน้าที่รายงาน กำหนดให้มีขั้นตอนการระบุตัวตนของลูกค้า ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้า และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าที่ต้องขอข้อมูลทั้งในชั้นแสดงตนและระบุตัวตน (เช่น ผู้รับมอบอำนาจ กรรมการผู้บริหารระดับสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นต้น) โดยต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลบุคคลข้างต้นกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่สำนักงาน ปปง. ประกาศ อย่างเคร่งครัด

(๒) การบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายสำหรับลูกค้าและผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการ

ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในการบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น บทบัญญัติได้ระบุถึงการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วย(ตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย) ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจึงต้องกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในส่วนนี้ ให้ครอบคลุมถึงการนำปัจจัยความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมาใช้ด้วย อย่างน้อยควรมีสาระสำคัญว่า

ผู้มีหน้าที่รายงาน กำหนดกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สำหรับลูกค้าโดยนำปัจจัยตามที่กฎหมายกำหนดมาใช้พิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าที่ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับพื้นที่/ประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ) ปัจจัยเกี่ยวกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่สำนักงาน ปปง. ประกาศ โดยใช้รายชื่อที่เป็นปัจจุบันที่สุดในการตรวจสอบ ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานอาจกำหนดปัจจัยอื่นๆเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยเกี่ยวกับช่องทางการใช้บริการหรือกลุ่มองค์กรที่มีความเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบหรือพบจากการวิเคราะห์ธุรกรรมของลูกค้า เป็นต้น

(๓) การประเมินความเสี่ยงและบรรเทาความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการประเมินความเสี่ยงและบรรเทาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอก

เงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่อาจเกิดขึ้น ก่อนการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ ซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานอาจพิจารณากำหนดเป็นขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การประเมินความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการหรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ โดยก่อนที่จะมีการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่กับลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมาพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลที่อาจเกิดขึ้น

การบรรเทาความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการหรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่มีความเสี่ยง โดยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบว่า ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ดังกล่าวมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในขั้นตอนใดของการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการหรือเทคโนโลยีใหม่นั้น ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดวิธีการในการจัดการความเสี่ยงให้บรรเทาเบาบางมากที่สุด

ซึ่งขั้นตอนทั้งการประเมินความเสี่ยงและการบรรเทาความเสี่ยงนี้ ต้องดำเนินการเสร็จสิ้นก่อนใช้ผลิตภัณฑ์ บริการหรือเทคโนโลยีนั้นกับลูกค้า

การทบทวนความเสี่ยงและปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบรรเทาความเสี่ยง เมื่อมีการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการหรือเทคโนโลยีใหม่นั้นแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดให้มีการทบทวนความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของผลิตภัณฑ์ บริการหรือเทคโนโลยีนั้นอย่างสม่ำเสมอ และต้องมีการปรับปรุงพัฒนาแนวทางที่ใช้ในการบรรเทาความเสี่ยงเมื่อประเมินได้ว่า วิธีการบรรเทาความเสี่ยงที่ใช้อยู่อาจบรรเทาความเสี่ยงได้ไม่เพียงพอ

เรื่องที่ ๑.๒ หลักการที่ ๒ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยงตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

การกำหนดนโยบายในกลุ่มนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง การกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สาระสำคัญที่ควรกำหนดเป็นนโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในส่วนนี้ ได้แก่

(๑) แนวทางในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ามาใช้อย่างเคร่งครัด (ต้องกำหนดให้เป็นนโยบายหลักด้านการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย)

นอกจากนโยบายที่ระบุชัดเจนว่า ผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างเคร่งครัดแล้ว ต้องกำหนดนโยบายที่ระบุว่า ผู้มีหน้าที่รายงานได้กำหนดแนวทางในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการอนุมัติรายงานธุรกรรม อันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ในการกำหนดนโยบายเรื่องนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องเข้าใจในหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ และต้องกำหนดวิธีการในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ประกอบกับวิธีปฏิบัติของบุคลากรในการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าและขั้นตอนการอนุมัติรายงานธุรกรรมดังกล่าว ซึ่งรายละเอียดในการดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและขั้นตอนการอนุมัติรายงานธุรกรรม ปรากฏอยู่ใน แนวทางปฏิบัติ ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าของสำนักงาน ปปง. ประกอบกับแนวทางปฏิบัตินี้ เรื่อง ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

(๒) การบรรเทาความเสี่ยงสำหรับ ผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆที่อาจถูกนำไปใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยง ผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการทั้งหมดที่ตนให้บริการว่า มีความเสี่ยงต่อการเป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างน้อยเพียงใด โดยปัจจัยในการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องประกอบไปด้วยปัจจัยที่กฎหมายกำหนด และปัจจัยที่ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณาจากการวิเคราะห์รูปแบบธุรกรรมของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

เมื่อกำหนดแนวทางประเมินความเสี่ยงแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนในการวิเคราะห์เพื่อจัดการความเสี่ยงให้บรรเทาลง ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องประเมินได้ว่า ผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางบริการนั้น มีความเสี่ยงอยู่ในขั้นตอนใดของการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการ แล้วจึงกำหนดวิธีการบรรเทาความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนั้น ผู้มีหน้าที่รายงาน จำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการทบทวนและปรับปรุงความเสี่ยง และวิธีการบรรเทาความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

(๓) การอนุมัติรับลูกค้า โดยนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ามาใช้อย่างเคร่งครัด

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดขั้นตอนการอนุมัติรับลูกค้าที่สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยนำขั้นตอนการระบุตัวตนตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ มาเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการตรวจสอบบุคคลและนิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะอนุมัติรับเป็นลูกค้า

สาระสำคัญของนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการในเรื่องนี้ คือ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ก่อนที่จะอนุมัติรับดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจ เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลที่ถูกกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ดังนั้น เนื้อหาของนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการในเรื่องนี้ จึงต้องประกอบไปด้วยวิธีปฏิบัติที่นำไปสู่สาระสำคัญข้างต้นได้อย่างเคร่งครัดที่สุด

(๔) การตรวจสอบข้อมูลลูกค้า ผู้ทำธุรกรรมแบบครั้งคราว กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด โดยนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ามาปรับใช้

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการที่ระบุขั้นตอนหรือวิธีการในการตรวจสอบบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย ที่เป็นลูกค้า ผู้ทำธุรกรรมแบบครั้งคราว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด โดยตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาที่ดำเนินความสัมพันธ์ หรือจนกว่าผู้ที่เคยเป็นลูกค้าจะพ้นจากวันที่ยุติความสัมพันธ์เกินกว่า ๕ ปีขึ้นไป

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ที่ต้องมีการประเมินความเสี่ยงและตรวจสอบความเคลื่อนไหวของลูกค้าตลอดระยะเวลาที่ดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่อกัน มาปรับใช้ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจึงต้องกำหนดหลักการในการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดกับลูกค้า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ผู้ที่ทำธุรกรรมแบบครั้งคราว ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า ให้การตรวจสอบมีความสม่ำเสมอ และใช้ข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่เป็นปัจจุบันในการตรวจสอบเสมอ และต้องกำหนดเป็นวิธีปฏิบัติที่บุคลากรสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเคร่งครัด

(๕) วิธีปฏิบัติในการปฏิเสธความสัมพันธ์ ปฏิเสธการทำธุรกรรม ยุติความสัมพันธ์ ระวังการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการในการปฏิเสธการสร้าง ความสัมพันธ์ ปฏิเสธการทำธุรกรรม ยุติความสัมพันธ์ แลระวังการดำเนินการกับทรัพย์สิน ตลอดจนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

หลังจากการตรวจสอบพบว่า ลูกค้า ผู้ทำธุรกรรมแบบครั้งคราว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

การกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการเพื่อบรรลุดัชนีประสงค์ในวรรคข้างต้นนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระบุวิธีการที่บุคลากรผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ในแต่ละสถานการณ์ และกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบทรัพย์สินที่จะต้องระงับการดำเนินการ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งสาระสำคัญของการปฏิบัติในขั้นตอนต่างๆ ให้พิจารณาจากแนวทางปฏิบัตินี้

เรื่องที่ ๑.๓ ความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สำหรับองค์กรและสำหรับลูกค้า นอกจากการกำหนดนโยบายระดับสูงอันเป็นทิศทางหลักที่จะระบุเป้าหมายว่า ผู้มีหน้าที่รายงานมุ่งหมายที่จะป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบเพื่อหาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายภายในองค์กร เพื่อจัดการบรรเทาความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้นภายในองค์กร และตรวจสอบความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้นจากลูกค้า

แนวทางการตรวจสอบความเสี่ยงภายในองค์กร

องค์ประกอบขององค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มีดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร เป็นผู้มีอำนาจควบคุมการดำเนินกิจการขององค์กร ซึ่งหมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบาย การกำหนดเป้าหมายทางการค้า กำหนดการลงทุน แสวงหาแหล่งเงินทุน อนุมัติในการออกผลิตภัณฑ์/บริการ/ช่องทางบริการ เลือกคู่ค้า กำหนดกลุ่มลูกค้า ดังนั้น กลุ่มเจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่อาจชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงขององค์กรผู้มีหน้าที่รายงาน

ในการตรวจสอบความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ของกลุ่มเจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูง อาจต้องดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแล เนื่องจาก กลุ่มเจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูง เป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลและควบคุมองค์กรและบุคลากรทั้งหมด ดังนั้น ผู้ที่ประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในส่วนนี้ ได้อย่างเที่ยงตรงที่สุด คือ หน่วยงานที่กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๒) แหล่งเงินทุนในการดำเนินกิจการ

การคงอยู่ขององค์กรทางธุรกิจ นอกจากจะประกอบไปด้วยรายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจการ(ขายสินค้าหรือ ให้บริการประเภทต่างๆ) การทราบที่มาของแหล่งเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ เพื่อพิจารณาความ

เสี่ยงในการเป็นแหล่งหรือช่องทางสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เช่น ที่มาของแหล่งเงินหลัก(กู้ยืมสถาบันการเงิน/เงินจากการลงทุนภายนอกประเทศ/เงินรายได้จากการดำเนินกิจการอื่น/เงินสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจหรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร) การทราบที่มาของแหล่งเงินทุน จะทำให้รู้ว่า องค์กรของผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด

(๓) ผลิตภัณฑ์/บริการ/ช่องทางบริการ

วัตถุประสงค์หลักในการดำเนินกิจการ คือ วัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งหมายถึง การนำเสนอผลิตภัณฑ์ การนำเสนอการให้บริการ ผ่านช่องทางบริการหรือช่องทางนำเสนอ ซึ่งผลิตภัณฑ์/บริการ และช่องทางบริการนี้ เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่จะแสดงว่า หากมีลูกค้าต้องการจะส่งเงินหรือทุนเพื่อสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการของผู้มีหน้าที่รายงาน จะมีโอกาสถูกใช้เป็นเครื่องมือในการส่ง ผ่าน โอน หรือด้วยกระบวนการใดๆ ที่จะทำให้เงินหรือทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์ต่างๆไปถึงมือผู้ก่อการร้ายหรือถูกใช้เพื่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้หรือไม่ ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ บริการ/ช่องทางบริการที่มีหน้าที่รายงานดำเนินกิจการอยู่ มีโอกาสเสี่ยง ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาถึงวิธีการบรรเทาความเสี่ยง หรือแนวทางในการจัดการความเสี่ยงนั้นจนเบาบางที่สุด และปลอดภัยเพียงพอที่จะดำเนินกิจการได้โดยที่ไม่เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นช่องทางสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย คือ

(๓.๑) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถฝากและถอนเงินสดจากบัญชี

(๓.๒) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอนมูลค่าเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังปลายทางที่เป็นบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้เช่นกัน

(๓.๓) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถส่งเงินสดไปยังผู้รับเงินสดปลายทางได้

(๓.๔) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจส่งคำสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากหรือเงินอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังปลายทางที่เป็นผู้รับเงินสด

หมายเหตุ : ทั้งนี้ ไม่ว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการข้างต้น จะเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการภายในประเทศหรือข้ามประเทศก็ตาม

(๔) คู่ค้า

ในการดำเนินกิจการ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องทราบว่า การแสวงหาทรัพยากร วัตถุดิบหรืออุปกรณ์ วัสดุที่ใช้เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ เพื่อก่อให้เกิดบริการ เพื่อสร้างช่องทางการนำเสนอถึงลูกค้า รวมถึงคู่สัญญาที่ร่วมให้บริการ องค์กรธุรกิจที่เป็น ซัพพลายเออร์ (Suppliers) อาจเรียกได้ว่าเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญาทางธุรกิจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการดำเนินกิจการของผู้มีหน้าที่รายงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความเสี่ยงเกี่ยวกับการ

สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้เช่นกัน ในกรณีที่คู่ค้าหรือคู่สัญญาทางธุรกิจของผู้มีหน้าที่รายงาน มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ความเสี่ยงดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้มีหน้าที่รายงาน เกิดความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเพิ่มขึ้น

คู่ค้าที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ควรพิจารณาจาก

(๔.๑) คู่ค้าที่มีกลุ่มลูกค้าที่อาจเสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือ

(๔.๒) คู่ค้าดำเนินธุรกิจหลักในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย

หมายเหตุ : คู่ค้าในที่นี้ หมายถึงทั้งคู่ค้าภายในประเทศและต่างประเทศ

(๕) กลุ่มลูกค้า

กลุ่มลูกค้าเป็นเป้าหมายของการดำเนินการเชิงรุก และเป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้กิจการยังคง ดำเนินอยู่ได้ ลูกค้าสร้างเงินทุนเพื่อหมุนเวียนและขยายกิจการต่อไป ดังนั้น ตรวจสอบความเสี่ยงของลูกค้า จึง เปรียบเสมือนการตรวจสอบความเสี่ยงหลักของผู้มีหน้าที่รายงาน หากลูกค้าจำนวนมากมีความเสี่ยงด้านการ สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เช่น ลูกค้ากลุ่มใหญ่มีแหล่งเงินได้หรือมีพื้นที่ตั้งอยู่ในประเทศหรือ พื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการก่อการร้าย หรือลูกค้าสำคัญเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่อาจเกี่ยวข้องกับการ สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เป็นต้น การประเมินความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงสำหรับลูกค้าที่ เหมาะสม จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่บรรเทาลง ได้

ลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ควรพิจารณาจาก

(๕.๑) ลูกค้าที่มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

(๕.๒) ลูกค้าที่มีกิจการอยู่ในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้าย

(๕.๓) ลูกค้าที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้าย

(๕.๔) ลูกค้าที่ไม่มีการประกอบอาชีพที่ชัดเจน แต่มีเงินทุนหมุนเวียนและมักจะมีการถอนเงินหรือโอนเงิน ไปยังปลายทางในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย

(๖) การบริหารบุคลากร

คุณภาพในการบริหารบุคลากร ก็ส่งผลต่อการพิจารณาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่ การก่อการร้ายขององค์กร การดำเนินการของผู้มีหน้าที่รายงานต้องประกอบไปด้วยกลไกขับเคลื่อนที่มี คุณภาพ อันได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การตรวจสอบบุคลากรก่อนที่จะจ้างและเมื่อจ้างแล้วยังต่อเนื่อง การบริหารให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพนอกจากตามเป้าหมายในด้านธุรกิจแล้ว ยังมีความเข้าใจในการ

ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎหมายและบรรลู่วัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องจัดสรรบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ ต้องมีการฝึกอบรมให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และต้องได้รับข้อมูลใหม่ๆเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและแนวทางการป้องกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการเหล่านี้ เป็นการบรรเทาความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดพลาด และความเสี่ยงที่บุคลากรภายในจะเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๗) การกำกับดูแลและการตรวจสอบภายใน

ความมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลจากส่วนงาน Compliance และการตรวจสอบภายในที่ครบถ้วนเคร่งครัด จะทำให้ความเสี่ยงในการเกิดข้อบกพร่องของการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายลดลง ส่วนงาน Compliance เป็นส่วนงานหลักที่กำหนดแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงาน ควบคู่กันกับส่วนงานตรวจสอบภายใน ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการปฏิบัติงานของทุกส่วนงานภายในองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลและตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องจุดที่มีความเสี่ยงภายในองค์กร และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว หากส่วนงานกำกับดูแลปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนตรวจสอบภายในจะพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานลดลง และหากส่วนงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ ผู้มีหน้าที่รายงานจะได้รับผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกในระดับที่ดีและมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด ดังนั้น ความเข้มแข็งของส่วนงานเหล่านี้ จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงต่ำ ในเรื่องการฝ่าฝืนกฎหมายและถูกลงโทษตามกฎหมาย

(๘) การออกนโยบาย แนวทางปฏิบัติ มาตรการภายในองค์กร

ผู้มีหน้าที่รายงาน จะสามารถปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการสื่อสารและทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับกฎหมาย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติตามนโยบายให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง การที่ผู้มีหน้าที่รายงานออกนโยบายที่รองรับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง และจัดทำแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรแต่ละส่วนงานที่เข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติได้ในมาตรฐานเดียวกัน จะลดความเสี่ยงอันเกิดจากการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด ซึ่งเสี่ยงต่อการทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานฝ่าฝืนกฎหมาย

(๙) ภูมิศาสตร์ของผู้มีหน้าที่รายงาน

ปัจจัยความเสี่ยงด้านพื้นที่หรือประเทศ เป็นปัจจัยในการพิจารณาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเช่นเดียวกันกับปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หากพื้นที่หรือประเทศที่ผู้มีหน้าที่รายงานตั้งอยู่ เป็นกลุ่มพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานก็จะมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่สูงขึ้น แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานได้รับการกำกับดูแลและ

ตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐที่เข้มข้น ประกอบกับมีประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นๆ ก็อาจทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงที่ลดลงได้ (ความเสี่ยงด้านนี้ เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถบรรเทาได้ด้วยตัวผู้มีหน้าที่รายงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนไม่ได้)

(๑๐) อาชีพของผู้มีหน้าที่รายงาน

ปัจจัยความเสี่ยงเรื่องอาชีพ เป็นปัจจัยความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายแต่ในด้านที่แตกต่างจากการเป็นปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน กล่าวคือ อาชีพที่เสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มักจะเกี่ยวกับการโอนเงิน การค้าขายสินค้าที่ผู้ก่อการร้ายนำไปใช้ในการก่อความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ผู้ให้บริการรับ/ส่งเงินสด ค่าอาวุธ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะเมื่ออาชีพดังกล่าว ประกอบอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย เป็นต้น ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานที่มีบริการโอน/รับโอน/ส่ง/รับเงินสด ย่อมมีความเสี่ยงที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมีสำนักงานหรือสาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอีกด้วย

(๑๑) ความเข้มข้นในการกำกับดูแลจากหน่วยงานรัฐ

การกำกับดูแลและตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐที่เข้มข้น จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎหมาย และหากมีการกำกับตรวจสอบที่เข้มข้นพอ อาจส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินกิจการได้โดยที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่น้อยที่สุด และได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ประกอบการทางธุรกิจอื่นๆ ด้วย (ความเสี่ยงด้านนี้ เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถบรรเทาได้ด้วยตัวผู้มีหน้าที่รายงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนไม่ได้)

ผู้มีหน้าที่รายงาน ควรพิจารณาบริหารความเสี่ยงในส่วนงานภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อย่างครบถ้วน และหากผู้มีหน้าที่รายงานพบว่า องค์กรประกอบขององค์กรอาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงเรื่องอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้น ก็สามารถนำมาพิจารณาตรวจสอบความเสี่ยงหรือปรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงได้

อนึ่ง ผู้มีหน้าที่รายงาน ควรนำปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน มาพิจารณาปรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้ เช่น ปัจจัยในการพิจารณาความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์/บริการและช่องทางบริการ ปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงอื่นๆ เป็นต้น

เรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ได้แก่ การกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด (ดูมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖)

สืบเนื่องจากหน้าที่สำคัญที่กฎหมายได้กำหนดไว้สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานข้างต้น ทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้สามารถดำเนินการตามหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเคร่งครัด ดังนั้น ขั้นตอนการ “ตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด” จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถปฏิบัติตาม มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขอบเขตของข้อมูลกลุ่มบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายที่ต้องนำมาตรวจสอบกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หลังจากนั้นจึงกำหนดระยะเวลาที่สม่ำเสมอ และกระบวนการที่จะนำข้อมูลกลุ่มดังกล่าวตรวจสอบ

เรื่องที่ ๒.๑ การตรวจสอบ “ลูกค้า”

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นกฎหมายที่กำหนดหน้าที่และบังคับใช้กับประชาชนไทยทั่วราชอาณาจักร สำนักงาน ปง.จึงกำหนดให้ ถ้อยคำต่างๆตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงได้รับการตีความในความหมายอย่างกว้างสำหรับประชาชนและตามเจตนารมณ์แห่งการบังคับใช้กฎหมาย

คำว่า “ลูกค้า” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ได้รับการตีความให้รวมถึง “บุคคลหรือนิติบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆที่มาใช้บริการหรือซื้อสินค้าโดยชำระราคา จ่ายค่าจ้างหรือค่าใช้จ่าย เพื่อการใช้บริการหรือเพื่อซื้อสินค้า ไม่ว่าบริการหรือสินค้านั้นๆจะเป็นผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินหรือสิ่งของหรือการดำเนินการใดๆก็ตาม”

จากการตีความข้างต้น คำว่า ลูกค้า ตามพระราชบัญญัตินี้ จึงมิได้หมายความว่าเฉพาะ ลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งอ้างอิงตามกฎหมายฉบับอื่น แต่หมายถึง บุคคล นิติบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรใดๆ ที่มาใช้บริการหรือซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่ว่าจะมิใช่ลักษณะการใช้บริการหรือผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องหรือเป็นครั้งคราว

ด้วยการตีความข้างต้น ทำให้ระบุได้ว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน มีหน้าที่ต้องทราบว่า ลูกค้าผู้ใช้บริการ หรือซื้อผลิตภัณฑ์หรือว่าจ้างให้ดำเนินการใดๆ ไม่ว่าจะ มีลักษณะที่ต่อเนื่องหรือเป็นครั้งคราว รายใดที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดและต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือ ต้องแจ้งข้อมูลต่อสำนักงาน ปปง. ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนด”

เรื่องที่ ๒.๒ การตรวจสอบผู้ที่ได้รับมอบหมายจากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดให้กระทำการแทน

นอกจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖ (๑) บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ยังบัญญัติให้ต้องระงับทรัพย์สินของ (ก) ผู้ที่กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด กับ (ข) ผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด ด้วย

ในการกำหนดสถานะของบุคคล ๒ กลุ่มข้างต้น เกิดจากเจตนารมณ์เดิมที่มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติฉบับที่เกี่ยวข้องร่วมกับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ระบุให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด ต้องถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินด้วย แต่ด้วยความเห็นในชั้นร่างกฎหมายที่ต้องการใช้ถ้อยคำที่ครอบคลุมที่สุด จึงแยกออกเป็น ๒ ถ้อยคำ ตามข้อ (ก) และ (ข) ในวรรคข้างต้น ซึ่งสำนักงาน ปปง. ตีความไว้ดังนี้

- (ก) ผู้ที่กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจากบุคคลที่ถูกกำหนดให้ดำเนินการในนามของบุคคลที่ถูกกำหนดนั้น (อนุমানให้ใช้กับธุรกิจที่การดำเนินการแทนใดๆ ต้องแสดงเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน)
- (ข) ผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หมายความว่า ผู้ที่ได้กระทำการใดๆ ตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด ไม่ว่าจะการสั่งให้กระทำนั้นจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสั่งด้วยปากเปล่า (อนุমানให้ใช้กับธุรกิจที่อาศัยความคุ้นเคยในการใช้บริการและรู้โดยข้อเท็จจริงว่า บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ดำเนินการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด)

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องทราบว่า ในธุรกิจของตนจะดำเนินการใดๆ ให้แก่ลูกค้า เมื่อมีการมอบหมายหรือสั่งการให้ผู้อื่นกระทำการแทน ต้องพิจารณาถึงการแสดงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือ พิจารณาจากข้อเท็จจริงก็เพียงพอแล้ว

เรื่องที่ ๒.๓ การตรวจสอบกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของ “กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าว นอกจากจะมีที่มาจากมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติฉบับที่เกี่ยวข้องร่วมกับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยตรงแล้ว ยังเป็นลักษณะหนึ่งของเงื่อนไขในการตรวจสอบเพื่อหา “ผู้รับประโยชน์

ที่แท้จริง”ของลูกค้ายติบุคคล ในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายประกอบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒(ฉบับประมวล) อีกด้วย

อย่างไรก็ดี สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาถึงการกระทบสิทธิในการบังคับใช้กฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่า การตรวจสอบเพื่อหา “กิจการภายใต้การควบคุม”ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของกิจการดังกล่าว ต่างจาก การตรวจสอบข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ซึ่งอาจพิจารณาจาก “การควบคุมกิจการ” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเท่านั้น ด้วยเหตุที่กฎหมายมีความเข้มข้นต่างกัน ผลจากการบังคับใช้ สำนักงานจึงกำหนดให้พิจารณา “กิจการภายใต้การควบคุม” จากความเป็นเจ้าของกิจการนั้นๆ ในสัดส่วนการถือครองหุ้นที่ถือเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกธุรกิจ ได้แก่

“การพิจารณาว่า บุคคลที่ถูกกำหนด เป็นผู้ควบคุมกิจการใดกิจการหนึ่งหรือไม่นั้น ให้พิจารณาจากการเป็นเจ้าของหรือถือครองหุ้นในสัดส่วนร้อยละ ๕๐ หรือมากกว่าขึ้นไป”

หมายเหตุ : การพิจารณาถึงสัดส่วนข้างต้น ไม่ใช่เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจหา “ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้ายติบุคคล”ในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจาก การตีความในเรื่องนี้ สำหรับใช้พิจารณาระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด เพื่อให้กระทบสิทธิผู้ถือครองหุ้นรายอื่นๆที่สุจริตให้น้อยที่สุด

เรื่องที่ ๒.๔ แนวทางการตรวจสอบตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

ดังที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายว่า มีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดให้การบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องดำเนินการในชั้นระบุตัวตนของลูกค้า ตามข้อ ๑๙ แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้ายติบุคคลอย่างไรในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ก็ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามนี้ด้วย

เนื่องจาก การตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดกับลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน เป็นการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของลูกค้าอย่างหนึ่ง (ดูเรื่องการกำหนด

นโยบาย ประเด็นความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของกลุ่มลูกค้า) ผู้มีหน้าที่รายงาน จึงมีหน้าที่ต้องบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยการตรวจสอบข้อมูล ลูกค้าซึ่งได้ระบุตัวตนในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูก กำหนด เพื่อจะได้ทราบว่า ตนมีหน้าที่ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าหรือผู้ที่กระทำการแทน หรือตามคำสั่งหรือเป็นกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้า และต้องแจ้งข้อมูลลูกค้ากับผู้ที่ทำธุรกรรมด้วย หรือไม่

หมายเหตุ: ก. ให้พิจารณาคำอธิบายในข้อ (๔) นี้เพื่อตีความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบลูกค้าและ บุคคลใดบ้าง กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

ข. ตารางข้อบัญญัติตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ (กฎกระทรวง CDD) กับ หน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว

กฎกระทรวง CDD	สาระสำคัญที่เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด
ข้อ ๑๓	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับข้อมูลรายชื่อ บุคคลที่ถูกกำหนดอย่างสม่ำเสมอ และเป็นข้อมูลปัจจุบันที่สุด ตลอดระยะเวลาที่ดำเนิน ความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า
ข้อ ๑๔(๓)	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าและผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของ ลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ก่อนอนุมัติสร้างความสัมพันธ์
ข้อ ๒๐	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูล ผู้รับมอบอำนาจของลูกค้าหรือผู้ที่ทำ ธุรกรรมในนามของลูกค้า กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด
ข้อ ๒๒	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูล ผู้ที่ควบคุม กำกับดูแล ผูกพันกับลูกค้า รวมถึงผู้บริหารระดับสูง(แล้วแต่กรณี) กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด
ข้อ ๒๓	กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานไม่สามารถตรวจสอบบุคคลข้างต้นกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูก กำหนดได้ ต้องปฏิเสธความสัมพันธ์(กรณีลูกค้าใหม่), ปฏิเสธการทำธุรกรรม(กรณีผู้ทำ ธุรกรรมแบบครั้งคราว), ยุติความสัมพันธ์(กรณีเป็นลูกค้าที่ดำเนินความสัมพันธ์อยู่)
ข้อ ๓๔	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องตรวจสอบข้อมูลผู้ส่งโอนและผู้รับโอนก่อนดำเนินการส่ง ธุรกรรมการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ข้ามประเทศ
ข้อ ๔๓	กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ตรวจสอบข้อมูลสถาบันการเงินตัวแทนในต่างประเทศและ ผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

ค. ตารางบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ (พรบ.ปกร.) ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

พรบ.ปกร.	สาระสำคัญที่อนุมาณถึงการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด	หมายเหตุ
มาตรา ๖(๑)	ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของ บุคคลที่ถูกกำหนด, ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด, กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด	ทำให้ต้องตรวจสอบ บุคคล หรือ นิติบุคคล หรือ บุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย ที่ผู้มีหน้าที่รายงานมีโอกาสที่จะครอบครองทรัพย์สินไว้ รวมถึง ผู้ที่กระทำการแทนหรือกระทำตามคำสั่งของบุคคล นิติบุคคล หรือ บุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายข้างต้น และรวมถึง กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายดังกล่าว
มาตรา ๖(๓)	แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับ ลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้า ซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้านั้น หรือ ผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เป็นลูกค้านั้น	ทำให้ต้องตรวจสอบข้อมูล ลูกค้าใหม่และลูกค้าปัจจุบัน กับอดีตลูกค้าที่ยุติความสัมพันธ์แล้วตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา (หรือในกรณีที่กฎหมายนี้บังคับใช้ ๕ ปีแล้ว ให้หมายถึงอดีตลูกค้าที่ยุติความสัมพันธ์ไปแล้วไม่เกิน ๕ ปี) โดยตรวจสอบข้อมูลตั้งแต่วันที่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ย้อนหลังขึ้นไป ๕ ปี เพื่อพบว่า มีใครบ้างที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรืออดีตลูกค้าดังกล่าวด้วย

เรื่องที่ ๒.๕ ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อพิจารณาจากกำหนดเวลาในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและกำหนดเวลาในการแจ้งข้อมูล ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการประกาศและแจ้งรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและการดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) (๒) และ (๓) (ปรับปรุงแก้ไขในพ.ศ. ๒๕๕๘) ผู้มีหน้าที่รายงาน อาจพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบผลว่า ลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ในขั้นตอนต่อไป

(๑) ขั้นตอนก่อนสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะอนุมัติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ตามขั้นตอนการระบุตัวตนในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อทราบว่า ลูกค้านั้นมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่ หากพบว่า ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดใน

ขั้นตอนนี้ได้ หรือตรวจสอบแล้วพบว่า ลูกคามีข้อมูลตรงกับบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิเสธ การสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว และรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามกฎหมายฯ (การแจ้งข้อมูล ตามแบบ ปกร.๐๔ จะกล่าวในเรื่อง กระบวนการหลังตรวจพบ)

(๒) ขั้นตอนก่อนการทำธุรกรรมเสร็จสิ้น

ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะให้บริการหรือขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุน หรือรับจ้างดำเนินการ ใดๆ ให้กับผู้ใช้บริการหรือผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้าง ผู้มีหน้าที่รายงานควรตรวจสอบ ข้อมูลผู้ใช้บริการ ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้าง กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด เพื่อ ทราบว่า บุคคลหรือนิติบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหรือองค์กรนั้นๆ เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ ก่อนที่การทำ ธุรกรรมเพื่อการใช้บริการ การซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือ การว่าจ้างให้ดำเนินการนั้นๆ จะ เสร็จสิ้นลง หากพบว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิเสธการทำธุรกรรมนั้นๆ และในกรณีที่ ได้มีการครอบครองเงินหรือทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้างไว้ ผู้มี หน้าที่รายงานก็ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวด้วย (เทียบเคียงกับการตรวจสอบเพื่อทราบ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว ตามกฎหมายการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ลูกค้ำ พ.ศ. ๒๕๕๖)

(๓) ขั้นตอนระหว่างดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

เนื่องจากข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด มีการเปลี่ยนแปลงได้ ผู้มีหน้าที่รายงานจึงควรตรวจสอบ ข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่มีการประกาศครั้งใหม่ กับข้อมูลลูกค้ำที่ดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจอยู่ทุก ราย เนื่องจากแม้ในขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์จะได้มีการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวกับข้อมูลของลูกค้ำแล้ว แต่เมื่อข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดมีการเปลี่ยนแปลง ก็อาจเป็นไปได้ว่า ข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจ ตรงกับลูกค้ำที่ดำเนินการความสัมพันธ์อยู่ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจึงจำเป็นต้องนำข้อมูลลูกค้ำที่ดำเนินการ ความสัมพันธ์อยู่ในปัจจุบัน มาตรวจสอบกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่สำนักงานได้ประกาศครั้งใหม่ เสมอ

(๔) ขั้นตอนก่อนทำธุรกรรมกับบุคคลอื่นเสร็จสิ้น

ด้วยบทบัญญัติมาตรา ๑๖ วรรคแรก บัญญัติห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่รายงานทำธุรกรรมให้กับบุคคลที่ถูก กำหนด (บทบัญญัติดังกล่าว ใช้ถ้อยคำว่า ผู้ใดดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือดำเนินการด้วย ประการใด ๆ โดยรู้อยู่แล้วว่า ผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคล ที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงิน หรือทรัพย์สิน หรือการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ผู้นั้นกระทำ ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย) ทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานควรตรวจสอบเมื่อปรากฏว่า ลูกค้ำของผู้มีหน้าที่รายงานมีการทำธุรกรรมกับผู้อื่นว่า ผู้มีหน้าที่รายงานได้ให้บริการทางการเงินหรือทาง

ทรัพย์สินให้แก่ผู้รับประโยชน์ในธุรกรรมนั้นๆที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ แม้จะทราบอยู่แล้วว่าลูกค้ายของตนไม่ใช่บุคคลที่ถูกกำหนด แต่การเจตนาไม่ตรวจสอบบุคคลที่ถูกค้ายของตนทำธุรกรรมโดยผ่านการใช้บริการของผู้มีหน้าที่รายงานเอง แสดงถึงเจตนาที่จะไม่รับทราบว่า ธุรกรรมนั้นๆเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานได้รับการพิจารณาตามมาตรา ๑๖ ดังกล่าวด้วย ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานควรตรวจสอบให้แน่ใจว่า ธุรกรรมที่ถูกค้ายของตนดำเนินการผ่านการใช้บริการของผู้มีหน้าที่รายงานนั้น มีผู้รับประโยชน์จากการทำธุรกรรมนั้นๆที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่

(๕) ขั้นตอนหลังจากยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจแล้ว

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖(๓) บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลในกรณีพบว่า ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด พร้อมกับแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายดังกล่าวด้วย ประกอบกับ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการประกาศและแจ้งรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและการดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) (๒) และ (๓) (ปรับปรุงแก้ไขในพ.ศ. ๒๕๕๘) กำหนดช่วงระยะเวลาของการตรวจสอบผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ายหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายไว้ ทำให้อนุมานได้ว่า ผู้มีหน้าที่รายงาน มีหน้าที่ต้องทราบว่า เมื่อลูกค้ายได้ยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่อกัน เปลี่ยนสถานะเป็น “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมมีหน้าที่ต้องทราบว่า “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายนั้น” มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ โดยช่วงระยะเวลาของการเป็น “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” สำนักงาน ปปง.ได้ตีความว่า ให้ใช้ระยะเวลา ๕ ปี(เท่ากับการตรวจสอบผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ายและเทียบเคียงกับระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลการแสดงตนของลูกค้ายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) แต่เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงให้ตรวจสอบ กลุ่มผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายที่ได้ยุติความสัมพันธ์ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา และเมื่อกฎหมายฉบับนี้ มีการบังคับใช้ ๕ ปีล่วงแล้ว ให้หมายถึงกลุ่ม “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” ที่ได้ยุติความสัมพันธ์ไปแล้วไม่เกิน ๕ ปี

หมายเหตุ : กรณีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ายหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย ให้ดูเรื่องกระบวนการหลังตรวจพบ

เรื่องที่ ๓ กระบวนการหลังตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่า ลูกค้า หรือ ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ อันได้แก่ (๑) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับ (๓) แจ้งข้อมูลลูกค้าหรืออดีตลูกค้าและผู้ที่ทำหรือเคยทำธุรกรรมด้วย ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาตามแนวทางปฏิบัติในส่วนนี้

การตรวจสอบในเบื้องต้น และพบว่า ลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้า มีข้อมูลตรงกับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจทานข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าดังกล่าว “เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดจริง”

เรื่องที่ ๓.๑ ระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน

ความหมายของ การระงับดำเนินการกับทรัพย์สิน

คำว่า ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

ระงับการดำเนินการ ในที่นี้ หมายความว่า ห้ามโอน (หมายความถึง การเปลี่ยนมือ) ห้ามขาย ห้ามยกย่าย(น่าจะเจาะจงหมายถึงสิ่งของที่เคลื่อนที่ได้ ซึ่งไม่ใช่เงินหรือตราสารทางการเงิน) ห้ามเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์(น่าจะหมายถึง การเปลี่ยนทรัพย์สินหรือเงินที่ครอบครอง ไปเป็นทรัพย์สินอื่นแม้ในราคาเดิมหรือเปลี่ยนแปลงราคาก็ตาม) ห้ามกระทำการใดๆที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจำนวน มูลค่า ปริมาณ ทำเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้น

สำนักงาน ปปง. ได้ตีความ คำอธิบายศัพท์ข้างต้นไว้ดังนี้

(๑) การห้ามโอนเงินหรือทรัพย์สินออกไปจากการครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน

(๒) ห้ามจำหน่าย ยกย่าย หรือกระทำการใดๆอันทำให้เงินหรือทรัพย์สินเปลี่ยนการครอบครองจากผู้มีหน้าที่รายงาน

(๓) ห้ามเปลี่ยนสภาพของเงินหรือทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินประเภทอื่นๆ (ขอให้คงสภาพทรัพย์สินและการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินนั้นไว้)

(๔) ห้ามดำเนินการใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจำนวน มูลค่า ปริมาณ ทำเลที่ตั้งหรือลักษณะของทรัพย์สิน ที่จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือเป็นไปในทางที่จะตกอยู่ในมือของบุคคลที่ถูกกำหนดทำให้บุคคลที่ถูกกำหนดอาจนำไปใช้ในกิจการเกี่ยวกับการก่อการร้าย

จากการตีความข้างต้นของ สำนักงาน ปปง. ทำให้พบว่า การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายนี้ หมายความว่าเฉพาะ การระงับการดำเนินการใดๆที่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานได้ครอบครองไว้ ถูกจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงการถือครองในลักษณะที่ทำให้พ้นไปจากการครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน และอาจตกอยู่ในมือของบุคคลที่ถูกกำหนด หรืออาจถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้

ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนของเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่ผู้มีหน้าที่รายงานระงับไว้ ไม่ว่าจะด้วยการรับโอนเข้ามาจากบุคคลภายนอก หรือผู้มีหน้าที่รายงานเป็นผู้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินเข้ามาในกองทรัพย์สินที่ระงับอยู่ตามสัญญาหรือหน้าที่ที่ตกลงกันไว้ ย่อมไม่ขัดต่อการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดตามการตีความของสำนักงาน ปปง.

อย่างไรก็ดี การจะดำเนินการต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นได้นั้น ต้องหมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานมีการครอบครองเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดไว้ แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดไว้เลย (จึงไม่สามารถระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามความหมายนี้ได้) และเกิดกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการจ่าย โอน หรือแม้แต่เรียกให้บุคคลที่ถูกกำหนดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามสัญญาหรือหน้าที่ที่ตกลงกันไว้ก่อน ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการอย่างอื่น ซึ่งจะได้กล่าวไว้ในเรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่น ต่อไป

เรื่องที่ ๓.๒ การระงับโดยไม่ชักช้า

หลักการดำเนินการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและการตีความโดย FATF Recommendations ๒๐๑๒ ใช้คำว่า ดำเนินการโดยทันที (Without delay means in a matter of hours) ซึ่งสำนักงาน ปปง. ตีความให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่สำนักงานประกาศข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (สำหรับลูกค้าที่อยู่ในระหว่างดำเนินความสัมพันธ์) หรือ นับแต่เวลาที่รู้ว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด สำหรับผู้ใช้บริการหรือผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้างที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการทำธุรกรรม) แล้วแต่กรณี

(เงื่อนไขในการดำเนินการเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมง) การกำหนดระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมงในที่นี้ ได้มีการนำแนวทางการพิจารณาของ FATF ในการล่าช้าเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงมาประกอบการตรวจสอบของสำนักงาน ปปง. โดยแม้ผู้มีหน้าที่รายงาน จะตรวจสอบพบว่าลูกค้ามีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรกนับแต่สำนักงาน ปปง. ประกาศข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดครั้งใหม่ แต่หากมีเหตุอันสมควรเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูล หลักฐาน หรือข้อเท็จจริง เพื่อยืนยันว่าลูกค้ารายนั้น เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดอย่างแน่แท้ ก่อนการตัดสินใจระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งทำให้เกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงก็ได้ (แต่ผู้มีหน้าที่รายงานจำเป็นต้องมีหลักฐานประกอบข้อเท็จจริงที่แสดงว่า ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบในเบื้องต้นภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรก แต่ได้ดำเนินการตรวจสอบและตรวจทานข้อมูลสำคัญเพื่อยืนยันความเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้า ทำให้เวลาล่วงมาเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงดังกล่าว)

เรื่องที่ ๓.๓ การระงับทรัพย์สินของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด

นอกจากมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ จะกำหนดให้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว บทบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดหน้าที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินของบุคคลหรือนิติบุคคลดังต่อไปนี้ ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นด้วย

(๑) ผู้กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้กระทำการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่า ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด มีการมอบหมายหรือสั่ง (ทั้งที่เป็นการมอบหมายโดยลายลักษณ์อักษรหรือโดยข้อเท็จจริง) ให้ผู้หนึ่งผู้ใดดำเนินการสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้มีหน้าที่รายงานแทนตน และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งนั้น เป็นลูกค้าที่มีหน้าที่รายงานได้ครอบครองเงินหรือทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวด้วย

หมายเหตุ : คู่มือการตีความของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด ในเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

(๒) กิจการภายใต้การควบคุม

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มุ่งเน้นการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและเครือข่ายของบุคคลที่ถูกกำหนดให้มากที่สุดตามแนวทางของมาตรฐานสากล ดังนั้น นอกจากจะกำหนดหน้าที่ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของตัวบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ยังกำหนดให้มีการตรวจสอบว่า บุคคลที่ถูกกำหนดได้มีการควบคุมกิจการใดๆ ที่อาจเป็นช่องทางของเงินทุนหรือเป็นเส้นทางที่ใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอีก

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่า ลูกค้ายรายหนึ่งรายใด เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบว่า ลูกค้ายดังกล่าว เป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของกิจการหรือลูกค้านิติบุคคลใดหรือไม่ (การพิจารณาถึงความเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงในที่นี้ ให้มุ่งเน้นที่การเป็นเจ้าของกิจการหรือการถือครองหุ้นในกิจการมากกว่าการครอบงำกิจการ เนื่องจากการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ กระทบต่อสิทธิในทางทรัพย์สินอย่างมาก การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาจึงต้องชัดเจนและระมัดระวังอย่างที่สุด)

หมายเหตุ : คู่มือการตีความของกิจการภายใต้การควบคุม ในเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

เรื่องที่ ๓.๔ การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖ (๒) กำหนดให้แจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) หมายความว่า เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้นั้น ต่อสำนักงาน ปปง. ตามแบบ ปกร.๐๓

กำหนดระยะเวลาในการแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๖(๒) ปรากฏอยู่ในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการประกาศและการแจ้งรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและการดำเนินการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ (๒) ว่า ให้ผู้มีหน้าที่รายงานแจ้งข้อมูลดังกล่าว ภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด

อย่างไรก็ดี การแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้านั้น หมายความว่าเฉพาะการแจ้งครั้งแรกเมื่อมีการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน แต่ถ้าต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแก่เงินหรือทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ เช่น มีการโอนเงินหรือทรัพย์สินเข้ามาเพิ่มเติม หรือผู้มีหน้าที่รายงานจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผลเข้าบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการเพิ่มเติม โดยระบุข้อมูลเงินหรือทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลง

โดยสรุป ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งบุคคลที่ถูกกำหนดหรือกิจการภายใต้การควบคุม ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) แจ้งต่อสำนักงาน ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ ตามแบบ ปกร.๐๓
- (๒) แจ้งต่อสำนักงาน ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับดังกล่าว ด้วยแบบ ปกร.๐๓ โดยอ้างอิงถึงการแจ้งครั้งแรกเพื่อสำนักงานจะได้ทราบถึงความต่อเนื่องของการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแต่ละราย

เรื่องที่ ๓.๕ การแจ้งข้อมูลลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า

มาตรา ๖(๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และ ผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าดังกล่าว ซึ่งในการปฏิบัติตามหน้าที่ในเรื่องนี้ มีการกำหนดระยะเวลาการแจ้งข้อมูลและขอบเขตของกลุ่มผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าไว้ใน ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการประกาศ และการแจ้งรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและการดำเนินการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ (๓) และวรรคท้าย ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้ารายนั้น ด้วยแบบ ปกร.๐๔

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้ารายนั้น ด้วยแบบ ปกร.๐๔

(๓) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งได้ทำธุรกรรมกับลูกค้า ในระยะเวลาย้อนหลังไป ๕ ปีก่อนวันที่ได้มีคำสั่งให้ลูกค้ารายนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (เช่น ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องตรวจสอบข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ารายนั้น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ย้อนหลังไป ๕ ปี ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้น)

(๔) หลังจากที่ได้แจ้งข้อมูลลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า ภายใน ๓ วันทำการ นับจากวันที่พบว่าลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ต่อมา หากมีผู้ใดทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดในระหว่างที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้น หรือมีผู้ใดทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดแม้ผู้มีหน้าที่รายงานไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของลูกค้ารายดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รายงานก็มีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าครั้งใหม่นั้น ตามแบบ ปกร.๐๔ โดยอ้างอิงการแจ้งฉบับเดิมเพื่อให้สำนักงานทราบถึงเรื่องเดิมด้วย

หมายเหตุ: ดูการตีความของคำว่า “ลูกค้า” ในเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

เรื่องที่ ๓.๖ การแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า

มาตรา ๖(๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้านั้น ซึ่งในการปฏิบัติตามหน้าที่ในเรื่องนี้ มีการกำหนดระยะเวลาการแจ้งข้อมูลและขอบเขตของกลุ่มผู้ที่เคยเป็นลูกค้า และผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้าไว้ใน ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการประกาศและการแจ้งรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและการดำเนินการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖(๓) และวรรคท้าย ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่พบว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของผู้ที่เคยเป็นลูกค้ารายนั้น ด้วย แบบ ปกร.๐๔

(๒) กลุ่มผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจสอบ ให้หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่ได้ยุติความสัมพันธ์แล้ว หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงานและธุรกรรมได้เสร็จสิ้นแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา และในกรณีที่กฎหมายนี้ บังคับใช้ ๕ ปีล่วงแล้ว ให้หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่ยุติความสัมพันธ์ไปแล้ว ได้ยุติความสัมพันธ์แล้ว หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงานและธุรกรรมได้เสร็จสิ้นแล้วไม่เกิน ๕ ปี

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้าหรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงาน ที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของผู้ที่เคยเป็นลูกค้า หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงานรายนั้น ด้วยแบบ ปกร.๐๔

(๓) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งได้ทำธุรกรรม ในระยะเวลาย้อนหลังไป ๕ ปีก่อนวันที่ได้มีคำสั่งให้ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าหรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนหรือ เคยว่าจ้างผู้มีหน้าที่รายงานรายนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (เช่น ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องตรวจสอบข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้ายรายนั้น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ย้อนหลังไป ๕ ปี ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้น)

หมายเหตุ: ดูการตีความของคำว่า “ลูกค้า” ในเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

เรื่องที่ ๓.๗ บทบัญญัติคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงาน

ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด และการแจ้งข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนดกับผู้ที่เคยทำธุรกรรมด้วย เป็นการดำเนินการที่กระทบสิทธิในชื่อเสียง และทรัพย์สิน ของบุคคลอย่างยิ่ง แต่หากผู้มีหน้าที่รายงาน ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ แม้ต่อมาภายหลัง ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือผู้ที่ถูกแจ้งข้อมูลต่อสำนักงาน ปปง. หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการดังกล่าวของผู้มีหน้าที่รายงาน จะฟ้องร้องทางแพ่งหรือทางอาญา ต่อผู้มีหน้าที่รายงาน พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๘ บัญญัติคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงานไว้ดังนี้

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ในการแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินบุคคลที่ถูกกำหนด หรือการแจ้งข้อมูลลูกค้า ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า และผู้ที่ทำธุรกรรมหรือเคยทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าตามมาตรา ๖ และปรากฏว่า

- (๑) การดำเนินการตามมาตรา ๖ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และ
- (๒) ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการโดยสุจริต และ
- (๓) ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยไม่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

“ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งในทางแพ่ง และทางอาญา”

เรื่องที่ ๓.๘ การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกระงับฯ

เนื่องจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ได้กำหนดวิธีการเก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินที่ระงับการดำเนินการ สำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คือ มาตรา ๗ กำหนดไว้สำหรับสำนักงานเท่านั้น

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งต่อสำนักงานตามมาตรา ๖ แล้ว การดำเนินการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับฯตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๔ และข้อ ๕ แสดงว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าถึงการเก็บรักษาทรัพย์สิน โดยผู้มีหน้าที่รายงาน

สาระสำคัญในระเบียบฯ : ข้อ ๔ เมื่อสำนักงานได้รับแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๖ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขานุการแจ้งข้อมูลดังกล่าวพร้อมทั้งส่งมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องเท่าที่มีอยู่ให้ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพย์สินทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการตามข้อ ๕

ข้อ ๕ การเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับ

ทรัพย์สินให้นำระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับโดยอนุโลม)

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงาน จึงมีหน้าที่เก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่ได้ระงับการดำเนินการ ตามวิธีการปกติในการดำเนินธุรกิจ ในมาตรฐานเดียวกับที่ผู้มีหน้าที่รายงานเก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินของลูกค้าทั่วไป

เรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่นในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

เจตนารมณ์ในการกำหนดมาตรการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด มุ่งหมายให้ผู้มีหน้าที่รายงาน รวบรวมทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อระงับไว้ให้ได้มากที่สุด ดังนั้น การดำเนินการใดๆที่ทำให้ทรัพย์สินที่ระงับนั้น เพิ่มพูนมากขึ้น ย่อมไม่ขัดต่อการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงาน สามารถรับโอนเงิน รับการส่งมอบ รับชำระเงินหรือทรัพย์สินใดๆเข้าสู่กองทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตจากศาลแพ่ง

แต่ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ประสงค์จะหักเงินหรือทรัพย์สินออกจากบัญชีทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการตามข้อผูกพันหรือสัญญาที่มีอยู่ก่อนวันที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือก่อนวันที่ลูกค้ายกส่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งเพื่อดำเนินการดังกล่าว

และในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด จึงไม่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินใดๆ แต่มีสิทธิในการเรียกให้ลูกค้ายกส่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ชำระหนี้หรือจ่ายเงินหรือทรัพย์สินใดๆตามสัญญาหรือข้อตกลงที่มีอยู่ก่อนวันที่ลูกค้ายกส่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ลูกค้ายกส่งหรือชำระเงินหรือทรัพย์สินใดๆ หรือ ยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอรับชำระหนี้โดยหักจากเงินหรือบัญชีทรัพย์สินของลูกค้ายกส่งที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้โดยผู้มีหน้าที่รายงานอื่น

ทั้งนี้ การดำเนินการที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากผู้มีหน้าที่รายงานจะเป็นฝ่ายใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว กฎหมายยังกำหนดสิทธิตามมาตรา ๙ สำหรับผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือได้รับผลกระทบจากการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งแต่ละประเด็น จะเกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิที่แตกต่างกันตามสาระสำคัญของบทบัญญัติดังกล่าว

เรื่องที่ ๔.๑ สิทธิตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนแก่การก่อการร้าย
พ.ศ. ๒๕๕๖

ในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด กฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายระบุถึงการใช้สิทธิเพื่อประโยชน์ของบุคคลในการ
ดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้รับจับไว้ โดยสิทธิตามมาตรา ๙ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้เกี่ยวกับ สิทธิของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตาม
มาตรา ๖(๑) ที่อาจยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งในเรื่องต่อไปนี้ (๑) ขอเพิกถอนรายชื่อออกจากการเป็นบุคคลที่ถูก
กำหนด (๒) ขอให้เพิกถอนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน และ (๓) ขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ดำเนินการ
ใดๆกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ

สาระสำคัญตามมาตรา ๙ ข้างต้น ไม่ใช่สิทธิของผู้มีหน้าที่รายงาน แต่ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้
ประโยชน์จากบทบัญญัติดังกล่าวได้ โดยระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ายบุคคลที่ถูก
กำหนด ผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนดหรือกิจการภายใต้การ
ควบคุมของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หากมีความจำเป็นที่เงินหรือทรัพย์สินที่ระงับต้องเปลี่ยนแปลง ซึ่งการ
เปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีเหตุมาจากผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินเองหรือจากบุคคลภายนอก ผู้มีหน้าที่
รายงานอาจแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้
ศาลสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใดๆกับทรัพย์สินที่ถูกระงับดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีที่มีบุคคลที่สุจริตได้รับความ
เสียหายโดยต้องถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการที่ลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด
ผู้เสียหายที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามมาตรา ๙ นี้

ดังนั้น สำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน มาตรา ๙ นี้เป็นประโยชน์ เมื่อในระหว่างการระงับการดำเนินการกับ
ทรัพย์สิน ลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้ายบุคคลที่ถูก
กำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด ต้องการจะดำเนินการใดๆ อันจะส่งผลให้
ทรัพย์สินที่ถูกระงับมีการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะ ผู้มีหน้าที่รายงาน
สามารถแจ้งให้ลูกค้ายทราบเกี่ยวกับสิทธิในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้
เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลดังกล่าวโดยยอมให้ลูกค้ายบุคคลผู้ถูก

กำหนดหรือ ผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ดำเนินการตามที่ระบุในคำสั่งศาล

เรื่องที่ ๔.๒ สิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน

มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ถูกกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน รวมถึงผู้มีหน้าที่รายงานด้วย ที่สามารถยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอชำระหนี้แก่ผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน(ตามสัญญาที่สร้างขึ้นหรือตามข้อผูกพันที่เกิดขึ้นก่อนที่จะถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน)

การยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่ง เพื่อขอชำระหนี้แก่ผู้ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สินตามมาตรา นี้ หมายถึง กรณีบุคคลภายนอก ประสงค์จะขอชำระหนี้เข้าบัญชีหรือกองทรัพย์สินที่ถูกกระงับ (ผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการใดๆอันมีผลทำให้ทรัพย์สินที่ถูกกระงับ เปลี่ยนแปลงมูลค่าหรือจำนวน และผู้นั้นไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน) สามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามสิทธิในมาตรานี้ได้

หมายเหตุ : ก. หากเป็นกรณีที่ ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ประสงค์จะชำระหนี้ให้แก่ลูกค้าตามข้อผูกพันหรือสัญญาที่มีขึ้นก่อนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เช่น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกค้า ตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบมีการออมเงิน ที่ทำขึ้นก่อนระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า โดยการจ่ายเงินเข้าบัญชีของลูกค้าที่ตนได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอต่อศาล ทั้งนี้ การดำเนินการใดๆอันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่ทรัพย์สินที่ถูกกระงับ และไม่เป็นเหตุให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางกับเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงไม่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินตกอยู่ในมือของบุคคลผู้ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมดำเนินการได้ทันที

ข. ในมาตรา ๑๐ (๑) นี้ สำนักงาน ปปง. แสดงเจตนารมณ์ว่า เป็นการกำหนดสิทธิสำหรับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่จะระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้นๆ

(๒) ขอชำระดอกเบี้ยหรือดอกผล ซึ่งจำเป็นต้องชำระเข้าบัญชีของผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

การยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่ง เพื่อชำระดอกผลหรือดอกเบี้ย หรือเงินปันผล เข้าบัญชีเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เป็นสิทธิของบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ในกรณีนี้หมายความว่า บุคคลอื่นที่ไม่ได้ครอบครองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ ประสงค์จะจ่ายดอกเบี้ยหรือดอกผลหรือเงินปันผล เข้าบัญชีเงินหรือบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ บุคคลภายนอกดังกล่าว ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามมาตรา

หมายเหตุ: หากผู้มีหน้าที่รายงาน มีหน้าที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยหรือดอกผลหรือเงินปันผล เข้าบัญชีของลูกค้าที่ตนได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้สิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลตามมาตรา เนื่องจาก การดำเนินการดังกล่าว แม้จะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่ทรัพย์สินที่ถูกระงับ แต่ไม่เป็นเหตุให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงไม่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินตกอยู่ในมือของบุคคลผู้ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมดำเนินการได้

อนึ่ง คำว่าบัญชี ตามมาตรา หมายความว่ารวมทั้งบัญชีเงินฝาก และบัญชีทรัพย์สินที่สถาบันการเงินเปิดบริการให้แก่ลูกค้าทุกประเภท รวมถึง กองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่รายงานด้วย

(๓) ขอรับชำระหนี้ ซึ่งต้องเป็นหนี้ที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ลูกค้าที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ต้องชำระ และการชำระหนี้ดังกล่าวเป็นเหตุให้ต้องเรียกชำระจากทรัพย์สินที่ถูกระงับ

กรณีนี้ เกี่ยวข้องกับการขอให้ชำระหนี้ตามกฎหมายที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดแล้วว่า ลูกค้าที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินต้องเป็นฝ่ายชำระหนี้ โดยเจ้าหนี้ในที่นี้ หมายถึง บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นๆ ซึ่งเมื่อศาลสั่งอนุญาตในกรณีนี้ ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องยอมให้บุคคลภายนอกที่เป็นเจ้าหนี้เรียกชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ระงับอยู่ได้ แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะหักเงินหรือทรัพย์สินจากบัญชีของลูกค้าที่ตนได้ระงับไว้ เพื่อชำระหนี้ในตนเองเดียวกันนี้ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๐(๔) (ข้อต่อไป)

ดังนั้น การดำเนินการตามข้อนี้ มีเงื่อนไข ๒ ประการ คือ (๑) ผู้ที่จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกให้ชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ถูกระงับ ต้องเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด และ (๒) ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำ

รื้อนี้ ทำให้บุคคลภายนอก ที่จะเรียกชำระหนี้จากบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการเนื่องจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ต้องมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นของบุคคลภายนอกที่จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และนำคำพิพากษาดังกล่าวมายื่นคำร้องขออนุญาตจากศาลแพ่งเพื่อดำเนินการเรียกชำระหนี้คืนจากบัญชีทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด

(๔) ขอดำเนินการใดๆกับทรัพย์สินอยู่ระหว่างระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินด้วยเหตุเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด(เฉพาะรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาลเท่านั้น)

ข้อนี้ ใช้เฉพาะกับกองทรัพย์สินหรือบัญชีเงิน ที่ถูกระงับเพราะความเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยศาลสั่ง(เฉพาะเหตุมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่ประเทศไทยเป็นผู้ประกาศรายชื่อ ไม่รวมถึงบุคคลที่ถูกกำหนดตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ)

กรณีนี้ เป็นสิทธิของบุคคลภายนอก รวมถึงผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นผู้ระงับการดำเนินการ ที่จะยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อดำเนินการใดๆอันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบัญชีหรือกองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการด้วยเหตุจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๕ (เฉพาะThailand Sanction List) หรืออธิบายอย่างง่ายว่า หากผู้มีหน้าที่รายงานระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินกับบัญชีหรือกองทรัพย์สินของลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาลไทย หรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนดดังกล่าว หรือของกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลดังกล่าว (บุคคลที่ถูกกำหนดอันเป็นเหตุเริ่มต้นของการระงับ ต้องเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาล ในมาตรา ๕) ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิตามข้อนี้ได้

กฎหมายบัญญัติสิทธิในข้อนี้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลภายนอก ที่จำเป็นต้องดำเนินการใดๆกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งอยู่ระหว่างการระงับการดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการนี้ไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรา ๑๐(๑) (๒) และ (๓) ตามเงื่อนไข ๓ ข้อที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีช่องทางในการได้รับชำระหนี้หรือใช้สิทธิเรียกร้องต่างๆจากบัญชีหรือกองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งถูกระงับตามกฎหมายนี้

ดังนั้น การยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๐(๔) เป็นทางออกของผู้มีหน้าที่รายงาน เมื่อต้องการใช้สิทธิเรียกร้องในการหักเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อผูกพันที่เกิดขึ้นก่อนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือ กล่าวได้ว่า กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับ

ทรัพย์สินของลูกค้า(อันเนื่องมาจากเหตุการณ์เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาล ในมาตรา ๕) มีความจำเป็นต้องดำเนินการใดๆ อันขัดกับหน้าที่ในการระงับการดำเนินการทางทรัพย์สินของลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่งอนุญาตดำเนินการนั้นๆ

หมายเหตุ การดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ยื่นต่อศาลแพ่ง และนำประมวลแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เรื่องที่ ๕ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

แม้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ จะมีได้มีบทบัญญัติที่กำหนดชัดเจนถึงหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการทำธุรกรรมของลูกค้าน่าจะเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แต่ในมาตรา ๖ วรรคสาม ก็บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและมาตรการอื่นๆเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง การกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๓(๓) ได้กำหนดให้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการตรวจสอบธุรกรรมของลูกค้าน่าจะใช่ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่

ในการกำหนดนโยบาย หรือมาตรการ หรือแนวทางในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดพฤติกรรมเบื้องต้นที่ควรตรวจสอบว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และกำหนดส่วนงานหรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าผู้ทำธุรกรรม ก่อนจะพิจารณาว่าควรรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือไม่ ทั้งนี้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบพฤติกรรมของการกระทำ ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่อจะใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบรูปแบบการทำธุรกรรมและเส้นทางการเงินของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

เรื่องที่ ๕.๑ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเรื่องการพบบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน พบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง. (ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒) อันได้แก่ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

ลูกค้ารายหนึ่งรายใดหรือหลายรายเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด

มีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนดเกิดขึ้นภายหลังการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด

หมายเหตุ : เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ดำเนินการส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในข้อนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานยังคงมีหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖(๒)และ(๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้วย

เรื่องที่ ๕.๒ การกำหนดพฤติกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

รูปแบบของการทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อาจตรงกับพฤติกรรมหรือการทำธุรกรรมลักษณะต่อไปนี้

- การโอนเงินไปยังองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มักมีการนำเสนอว่าทำกิจกรรมในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้ายบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเมื่อเป็นการโอนเงินจากต่างประเทศในมูลค่าสูง (จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลทั้งลูกค้าที่โอนเงินและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่รับโอนด้วย)
- การโอนเงินให้นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย เช่น สหกรณ์ โครงการรับบริจาค โครงการกิจกรรมต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย ทั้งที่เป็นการโอนจากต่างประเทศ และการโอนภายในประเทศ มักจะเป็นการโอนในมูลค่าสูง
- การถอนเงินสดขององค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือนิติบุคคล เช่น โรงเรียน ศาสนสถาน มูลนิธิ สหกรณ์ ซึ่งอาจเปิดบัญชีในพื้นที่อื่นๆ แต่การทำธุรกรรมมักจะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย
- ธุรกรรมการโอนเงินมาจากต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย โดยผู้รับโอนมักเป็นลูกค้านิติบุคคลที่มีสำนักงานในพื้นที่ปกติ(ไม่ใช่พื้นที่เสี่ยง) แต่มีการโอนต่อไปยังลูกค้านิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายในพื้นที่เสี่ยงอีกทอดหนึ่ง
- การเรียไหรหรือรับบริจาค หรือ การเรียกเก็บเงินจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือเป็นรอบระยะเวลา โดยองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร หรือกลุ่มความเชื่อทางศาสนา หรือองค์กรทางธุรกิจ (เช่น สหกรณ์ สมาคม)ซึ่งตั้งอยู่ในที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย หรือ ที่มักมีการทำกิจกรรมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการก่อการร้ายอยู่เสมอ
- การโอนเงินหลายทอด โดยเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า ต้นทางของเงินที่โอนมาจากบัญชีของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด และถูกโอนต่อมาหลายรายจนท้ายที่สุดมีการทำธุรกรรมเงินสดในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย (ลูกค้าที่โอนและรับโอนในทอดต่อมา เข้าข่ายมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย)

โดยข้อเท็จจริงแล้ว การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหากเป็นเกิดขึ้นภายในประเทศ ผู้กระทำความผิดมักจะเลือกช่องทางอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน โดยอาจเรียไหรหรือขอรับบริจาคเป็นเงินสดจากประชาชนหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ หรืออาจดำเนินการในรูปแบบขององค์กรหรือกลุ่มความเชื่อทางศาสนาที่เรียไหรเงินจากสมาชิก อย่างสม่ำเสมอ แต่หากเป็นการสนับสนุนทางการเงินข้ามประเทศก็อาจเกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมผ่านสถาบันการเงินได้เนื่องจาก มักเป็นเงินจำนวนมากและต้องการส่งอย่างรวดเร็ว จึงมักเป็นธุรกรรมการโอนเงินข้ามประเทศ ซึ่งต้นทางการโอนมักจะมาจากประเทศที่เสี่ยงต่อการก่อการร้ายเช่นกัน นอกจากนี้ อาจมีการข่มขู่หรือบังคับให้ประชาชนต้องจ่ายค่าใช้จ่ายที่เป็นประจำให้แก่ กลุ่มธุรกิจ กลุ่มศาสนา หรือกลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย

เรื่องที่ ๕.๓ การตรวจสอบเพื่อรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจากการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย เป็นกระบวนการหนึ่งที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้

ข้อแนะนำสำหรับการตรวจสอบข้อเท็จจริง หลังจากที่ยกเบื้องต้นว่า ลูกค้ามีการทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย คือผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดกระบวนการให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า สามารถตรวจสอบและแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าอย่างกว้างขวาง ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบเฉพาะข้อมูลการดำเนินความสัมพันธ์กับผู้มีหน้าที่รายงานเท่านั้น อาจพึงพาข้อมูลสาธารณะอื่นหรือข้อมูลจากสถาบันการเงินอื่นๆที่สามารถให้ข้อมูลได้ ทั้งนี้แนวทางในการตรวจสอบข้อเท็จจริง อาจพิจารณาตรวจสอบข้อมูลการเส้นทางการเงินด้วย เช่น

- ตรวจสอบข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าในยอดจำนวนเงินมูลค่าสูง ว่าผู้ทำธุรกรรมดังกล่าวอยู่ในพื้นที่/ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงด้านการก่อการร้ายหรือไม่ (กรณีที่สามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าได้)
- ตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้าว่า มีการโอนเงินไปยังบัญชีที่อยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงสูงด้านการก่อการร้ายหรือไม่
- ตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้าว่า มีการถอนเงินสดในสาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายหรือไม่
- ตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าในฐานข้อมูลสาธารณะหรือเว็บไซต์ของลูกค้า หรือผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า(กรณีที่เป็นนิติบุคคลและมีเว็บไซต์ขององค์กร)
- กรณีเกี่ยวข้องกับมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ หรือกลุ่มกิจกรรม อาจตรวจสอบข้อมูลในฐานข้อมูลสาธารณะหรือเว็บไซต์เพื่อดูกิจกรรมของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์หรือกลุ่มกิจกรรมดังกล่าว ว่ามีการทำกิจกรรมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายในช่วงเวลาใกล้เคียงกับวันที่ลูกค้าทำธุรกรรมหรือไม่(ถ้าเป็นระยะเวลาที่ห่างกันมาก ลูกค้าอาจไม่ได้ประสงค์จะส่งเงินเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมดังกล่าวจริง)
- ตรวจสอบการทำธุรกรรมหลายทอดของลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยเฉพาะเมื่อพบว่า มีการโอนมูลค่าเงินจำนวนมากถึงลูกค้า และลูกค้าโอนต่อไปยังบุคคล/นิติบุคคลอื่นในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และบัญชีปลายทางได้ถอนเงินออกไป ณ สาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้าย

นอกจากตัวอย่างข้างต้นแล้ว หากผู้มีหน้าที่รายงานพบว่า มีข้อมูลอื่นที่ควรต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีรูปแบบการกระทำที่ผิดปกติซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่

รายงานควรจัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยไม่ปิดกั้นการค้นหาข้อมูลใหม่ๆ เพื่อให้บุคลากรที่ตรวจสอบมีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

เรื่องที่ ๕.๔ การรายงานต่อสำนักงาน

สำหรับการรายงานต่อสำนักงาน ให้ดำเนินการตามกระบวนการที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้ เรื่องการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย อันได้แก่

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่ตรวจพบ

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนการอนุมัติลงนามโดยผู้บริหารระดับสูงก่อนส่งเป็นรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง.

(๓) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามแบบ หลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

เรื่องที่ ๖ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน

การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เป็นความผิดหลักแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย

ในเรื่องที่ ๖ นี้ จะได้กล่าวถึงฐานความผิดและบทลงโทษที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รายงานอันได้แก่ การดำเนินการอันอาจเป็นการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและการแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับการดำเนินการและข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด ตามมาตรา ๖(๑) (๒) และ (๓)

เรื่องที่ ๖.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดความผิดอาญาฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” โดยมีองค์ประกอบความผิดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้จัดหาเงินหรือทรัพย์สิน หรือรวบรวม(ระดมทุน) หรือ

(๒) เป็นผู้ทำธุรกรรม หรือเป็นผู้รับทำธุรกรรม หรือจัดให้มีการทำธุรกรรมทางการเงินหรือทรัพย์สิน ดำเนินการอย่างใดก็ตาม หรือ

(๓) เป็นผู้ดำเนินการด้วยวิธีใดๆก็ตาม

(๔) การกระทำใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) นั้น ผู้กระทำรู้ได้ว่า ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว คือ บุคคลที่ถูกกำหนด หรือบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือ

(๕) การกระทำใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) นั้น ผู้กระทำความผิดดำเนินการโดยเจตนาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมใดๆของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคลหรือขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

จากองค์ประกอบความผิดข้างต้น ผู้มีหน้าที่รายงานอาจมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำในข้อ (๒) ได้มากที่สุด ดังนั้น เมื่อมีการรับทำธุรกรรม ให้บริการ ขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุน กับลูกค้า หรือระหว่างลูกค้ากับผู้อื่น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องตรวจสอบธุรกรรมดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้เป็น การให้บริการที่ผู้รับประโยชน์จากการดำเนินธุรกรรมหรือการให้บริการนั้น เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

การรับโทษ ผู้กระทำ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนหรือร่วมสมคบกันกระทำ รับโทษเต็มส่วน

พยายามกระทำความผิด (ลงมือกระทำแต่ยังไม่สำเร็จหรือกระทำไม่ตลอด) รับโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้

ระวางโทษ - (สำหรับบุคคลธรรมดา) จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ปี และ/หรือ ปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (สำหรับนิติบุคคล) ปรับตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ

- (สำหรับบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในนิติบุคคลที่กระทำผิด) (๑) บุคคลที่สั่งการให้กระทำความผิดหรือ (๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่สั่งการ(ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ทำให้เกิดการกระทำความผิด)

หมายเหตุ: บทบัญญัติมาตรา **มาตรา ๑๖** ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ โดยรู้อยู่แล้วว่า ผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงิน หรือทรัพย์สิน หรือการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือสมคบกันในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่ได้กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคสี่เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการดำเนินงานของนิติ บุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่องที่ ๖.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๖

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนที่รายงานไว้ ดังนี้

(๑) กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับ

มาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำได้ต่อไปนี้

- กรณีที่ผู้มีส่วนที่รายงาน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการ

การแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)) หรือ

- กรณีผู้มีส่วนที่รายงาน ไม่แจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้รับการดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) (ไม่

ปฏิบัติตามมาตรา ๖(๒))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีส่วนที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) ไม่สั่งการให้ปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่(หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒))

หมายเหตุ แสดงว่า บุคคลที่จะได้รับโทษตามมาตรา ๑๔ วรรคสองนี้ อาจได้รับมอบหมายให้ มีหน้าที่หรือความรับผิดชอบ ในการสั่งการหรืออนุมัติให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ดำเนินการตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) หรือ อาจเป็นพนักงานของผู้มีส่วนที่รายงาน ที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) และเกิดการไม่สั่งการ ไม่อนุมัติ หรือไม่ปฏิบัติ ทั้งนี้รวมถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ในการสั่ง แต่ได้สั่งให้เกิดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ แล้วแต่กรณี จึงจะได้รับโทษตามมาตรา

(๒) กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงาน เกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำได้ต่อไปนี้

- กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับ ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖(๓))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) ไม่สั่งการให้ปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒) หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่(หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖(๑)หรือ(๒))

หมายเหตุ (หลักการลงโทษแก่ตัวบุคคล ใช้หลักการเดียวกันกับมาตรา ๑๕ วรรคสอง)

เรื่องที่ ๖.๓ การเปรียบเทียบปรับ

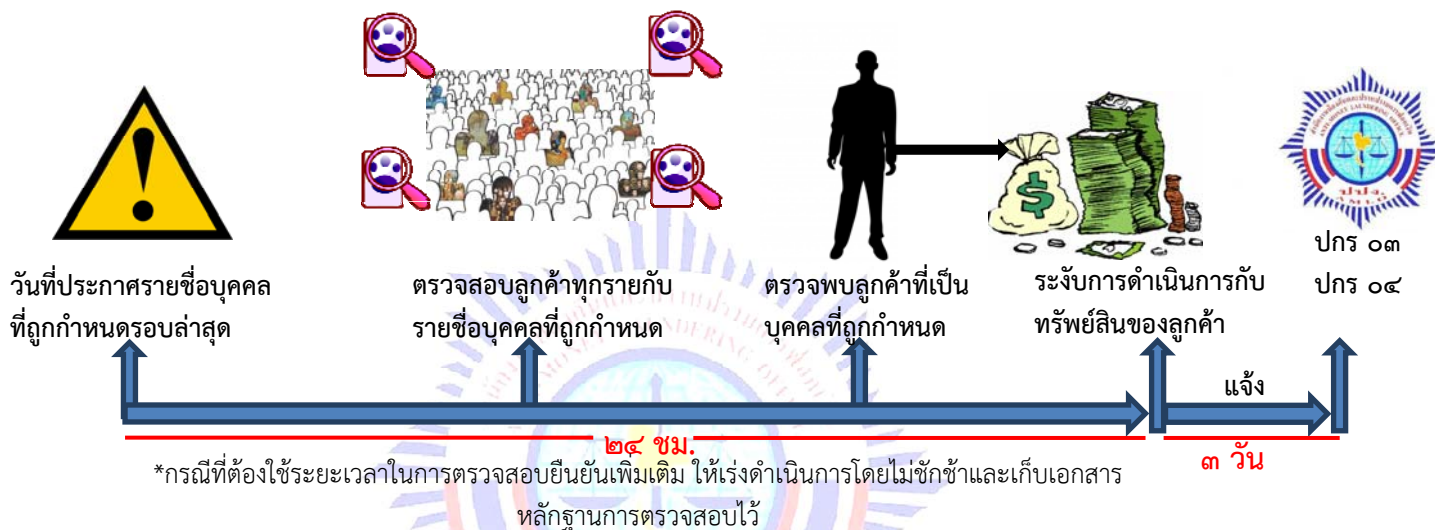
กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานในฐานะนิติบุคคล กระทำความผิดดังต่อไปนี้ จัดเป็นความผิดที่เข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบได้ โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- (๑) มาตรา ๑๔ (กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับฯ)
- (๒) มาตรา ๑๕ (กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงานเกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด)
- (๓) มาตรา ๑๖ (กรณีกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตัวการ/ผู้ใช้/ผู้สนับสนุนและพยายามกระทำ)

เรื่องที่ ๗ แผนภาพและข้อแนะนำกรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

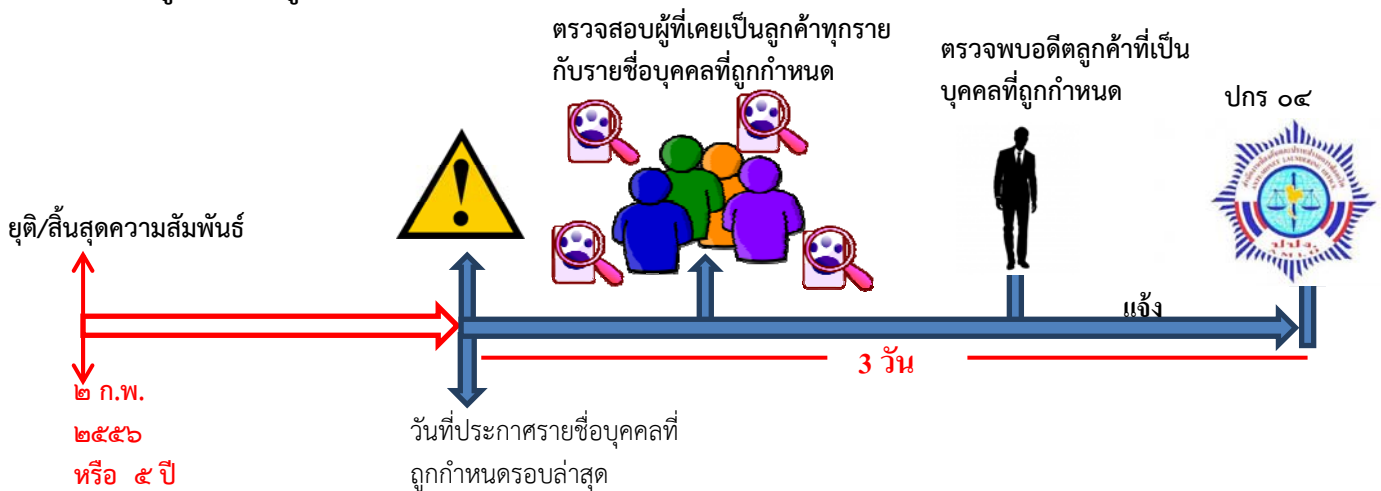
เนื่องจากผู้มีหน้าที่รายงานแต่ละประเภท มีโครงสร้างผลิตภัณฑ์และบริการ ตลอดจนวิธีการติดต่อหรือรับลูกค้าที่แตกต่างกัน ในเรื่องนี้ จะได้แนะนำวิธีการสำหรับธุรกรรมที่อาจเป็นปัญหากับผู้มีหน้าที่รายงาน

(๑) ระยะเวลาในการตรวจสอบและดำเนินการกับลูกค้า

(๒) ระยะเวลาในการตรวจสอบและดำเนินการกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า

กรณีผู้ที่เคยเป็นลูกค้า

(๓) ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

(๓.๑) กรณีลูกค้าใหม่

(๓.๒) กรณีลูกค้าเป็นผู้ใช้บริการ หรือผู้ซื้อสินค้า/ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/ลงทุน ผู้ว่าจ้าง เป็นครั้งคราว

(๔) กรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

(๔.๑) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับเป็นเจ้าหนี้

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าดังกล่าว แต่ปรากฏว่า ลูกค้าที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เป็นลูกหนี้ที่มีหน้าที่ชำระหนี้แก่ผู้มีหน้าที่รายงาน และผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะได้รับการชำระหนี้จากเงินหรือทรัพย์สินที่ตนได้ระงับไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการดังนี้

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง เพื่อขอให้ศาลอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่รายงานได้รับชำระหนี้จากเงินหรือทรัพย์สินที่ตนได้ระงับไว้ ตามมาตรา ๑๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

หมายเหตุ มาตรา ๑๐(๑) (๒) (๓) ได้รับการตีความจากความเห็นของคณะผู้ร่างกฎหมายฉบับนี้ว่า เป็นสิทธิที่บุคคลภายนอกจะใช้ กรณีที่มีข้อผูกพันหรือสัญญาที่เกี่ยวข้องกับเงินหรือทรัพย์สินในบัญชีของลูกค้าที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งกรณีเป็นผู้มีหน้าที่รายงาน ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔)เท่านั้น

(๔.๒) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหน้าที่ที่ไม่การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า

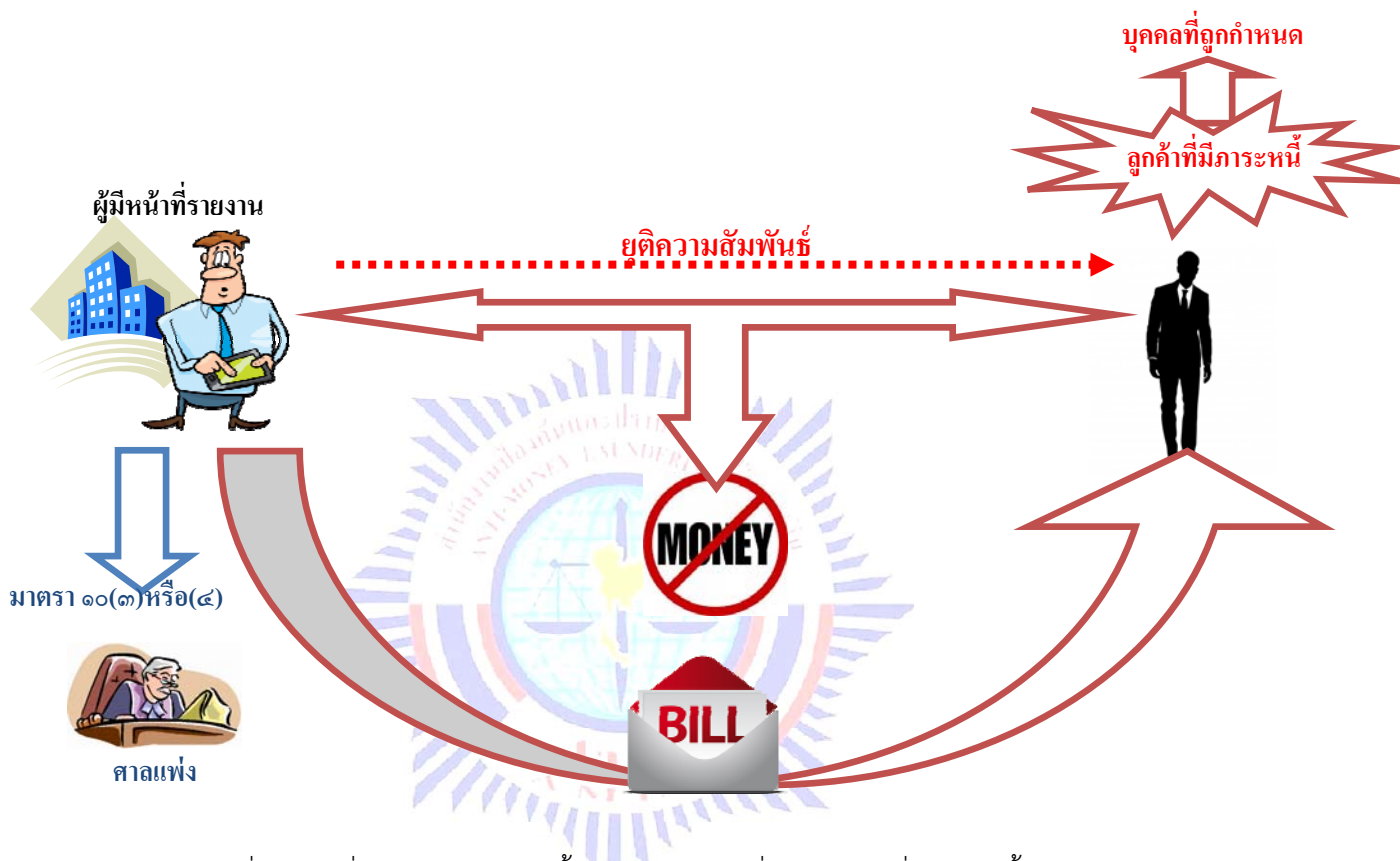
โดยหลักการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (กฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖) เมื่อพบว่า ลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดเป้าหมายว่า ยุติความสัมพันธ์ สำหรับลูกค้ารายนั้น (แต่หากมีการครอบครองทรัพย์สินของลูกค้าไว้ ก็ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖) ในกรณีนี้ ก่อนยุติความสัมพันธ์ ผู้มีหน้าที่รายงานจำเป็นต้องดำเนินการเรียกให้ลูกค้าชำระหนี้ให้ครบถ้วนเพื่อจะได้ยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ ๒ ประการ คือ

ประการแรก ผู้มีหน้าที่รายงาน ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๐(๓) ในฐานะเป็นบุคคลภายนอกที่ขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดที่ถูกระงับการดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่รายงานอื่น แต่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ใช้สิทธิเรียกร้องขอรับชำระหนี้ ต้องดำเนินการทางศาลให้ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดว่า ลูกค้าเป็นฝ่ายต้องชำระหนี้แก่ผู้มีหน้าที่รายงานก่อน จึงจะถือคำพิพากษาดังกล่าวมายื่นคำร้องตามมาตรา ๑๐(๓) นี้ได้ หรือ

ประการที่สอง ผู้มีหน้าที่รายงาน ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๐(๔) ขอให้ศาลสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ได้รับชำระหนี้จากบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับไว้ (โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายอื่น) โดยอนุโลม

หมายเหตุ: สำนักงาน ป.ป.ง. ระบุให้ผู้มีหน้าที่รายงาน แม้จะไม่ใช้รายที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ก็สามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ดำเนินการใดๆกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกับบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับโดยผู้มีหน้าที่รายงานอื่นได้ โดยอนุโลม

(๔.๒) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหนี้ที่ไม่การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า (ต่อ)

(๔.๓) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานรับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อชำระหนี้ตามกฎหมาย

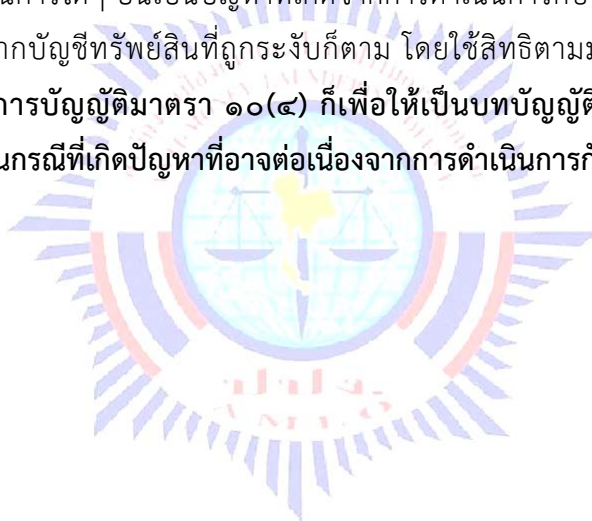
โดยหลักการ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิเสธธุรกรรมของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด(ตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ.๒๕๕๖) แต่เนื่องจากการรับทำธุรกรรมที่ลูกค้าชำระหนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้มีหน้าที่รายงานผู้สุจริต ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ง. จึงตีความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔) เพื่อขอให้ศาลอนุญาตให้รับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด (หากไม่ยื่นขออนุญาตจากศาล ผู้มีหน้าที่รายงาน อาจเสี่ยงต่อการทำธุรกรรมอันเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่ถูกกำหนด เข้าข่ายองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖)

ในการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๐(๔) ผู้มีหน้าที่รายงานอาจต้องระบุในคำร้องชัดเจนว่า “การรับทำธุรกรรมการชำระหนี้ของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะรับชำระหนี้เพื่อประโยชน์ของผู้มีหน้าที่รายงาน” มิฉะนั้น การรับเงินเงินหรือทรัพย์สินจากบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ระบุ

วัตถุประสงค์ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) คือ เมื่อรับเงินหรือทรัพย์สินจากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้น ซึ่งทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานไม่ได้รับชำระหนี้ในที่สุด

หรือหากผู้มีหน้าที่รายงานเคยฟ้องร้องดำเนินคดีจนถึงที่สุด โดยศาลมีคำสั่งให้ลูกค้า(ลูกหนี้)ต้องชำระหนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดชำระหนี้ได้ ตามมาตรา ๑๐(๓) อย่างไรก็ดี สำนักงาน ป.ป.ช. มีความเกี่ยวกับการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐ ไว้ว่า มาตรา ๑๐(๑) (๒) (๓) เป็นบทบัญญัติที่ให้ใช้สิทธิ สำหรับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใช้สิทธิตามมาตรานี้ ควรเป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด และไม่ใช่มิหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้นๆ (หากเจ้าหนี้เป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกหนี้บุคคลที่ถูกกำหนด ให้ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔) ตามที่อธิบายในวรรคแรก)

หมายเหตุ: สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตีความแนวทางการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ไว้ว่า ผู้มีหน้าที่รายงานอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอดำเนินการใดๆ อันเป็นปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับการหักเงินจากบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับก็ตาม โดยใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔) โดยอนุโลมเนื่องจาก เจตนารมณ์ในการบัญญัติมาตรา ๑๐(๔) ก็เพื่อให้เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิในทางเปิดกว้างสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานในกรณีที่เกิดปัญหาที่อาจต่อเนื่องจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

(๔.๔) กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน ชำระหนี้ จ่ายดอกเบี้ย หรือเงินปันผล หรือทรัพย์สินใด

ถ้าเป็นผู้มีหน้าที่รายงาน ที่ได้รับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าอยู่ในขณะที่ต้องจ่ายหรือชำระดอกเบี้ย เงินปันผล หรือหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ลูกค้าถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถ ดำเนินการได้โดยไม่ต้องยื่นคำร้องต่อศาล แต่ต้องแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖(๒) กับสำนักงาน ป.ง. ตามแบบ ปกร. ๐๓ และ ๐๔ เนื่องจาก ผู้มีหน้าที่รายงาน ทำให้มูลค่าของทรัพย์สินเปลี่ยนแปลงและผู้มีหน้าที่รายงานก็เป็นผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด

แต่หากผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่มีการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า(ด้วยเหตุที่ไม่มีการครอบครองทรัพย์สิน) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอชำระหนี้ หรือดอกเบี้ยหรือเงินปันผลเข้า

บัญชีตามมาตรา ๑๐(๑)หรือ(๒) แล้วแต่กรณี เพื่อผู้มีหน้าที่รายงานจะไม่เข้าข่ายความผิดในการเป็นผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าตามมาตรา ๑๖ และแจ้งข้อมูลการเป็นผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าตามมาตรา ๖(๓) ด้วย

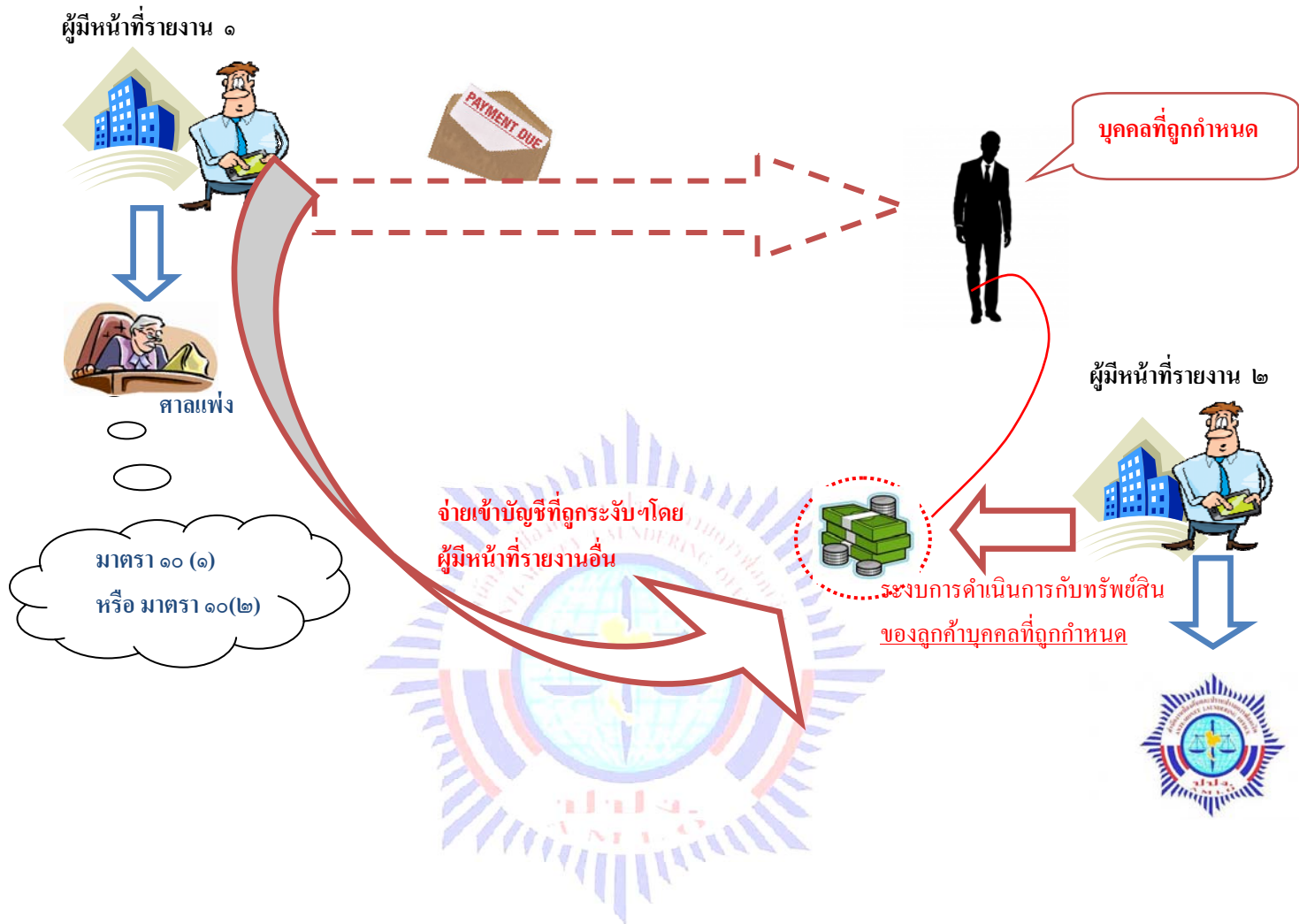
ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า ลูกค้าที่ตนต้องจ่าย/ชำระหนี้ ดอกเบี้ย เงินปันผล มีบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับ โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายใด หรือ ลูกค้ารายดังกล่าวไม่มีบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับไว้โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายใดเลย ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ชำระเงิน/ทรัพย์สิน อาจเลือกวิธีการเปิดบัญชีเงินหรือทรัพย์สินสำหรับลูกค้าเพื่อรับชำระเงินหรือทรัพย์สินค่าดอกเบี้ย/เงินปันผล หรือรับชำระหนี้ แล้วผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการตามมาตรา ๖(๑) คือระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าว และแจ้งสำนักงาน ป.ป.ง.เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับ ตามมาตรา ๖(๒) และแจ้งข้อมูลตนในฐานะเป็นผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าตามมาตรา ๖(๓) เพิ่มเติมด้วย

(๔.๔) กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน ชำระหนี้ จ่ายดอกเบี้ย หรือเงินปันผล หรือทรัพย์สินใด (ต่อ)

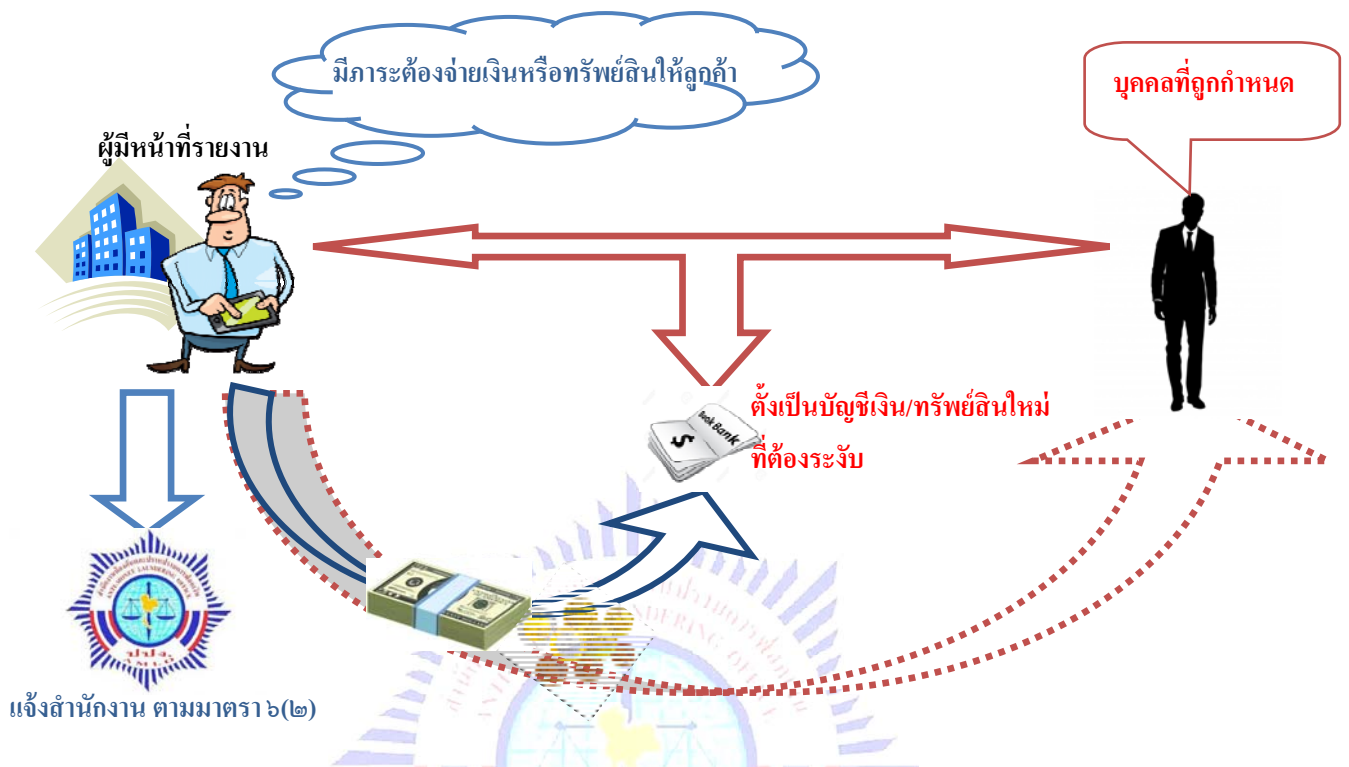
(๔.๔.๑) กรณีผู้จ่ายเงิน ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นผู้มีหน้าที่รายงานเป็นผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายที่เป็นผู้รับเงิน

(๔.๔.๒) กรณีผู้จ่ายเงิน ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่ไม่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าย่อยที่เป็นผู้รับเงิน (ต้องชำระเข้าบัญชีที่ระงับโดยผู้มีหน้าที่รายงานรายอื่น)

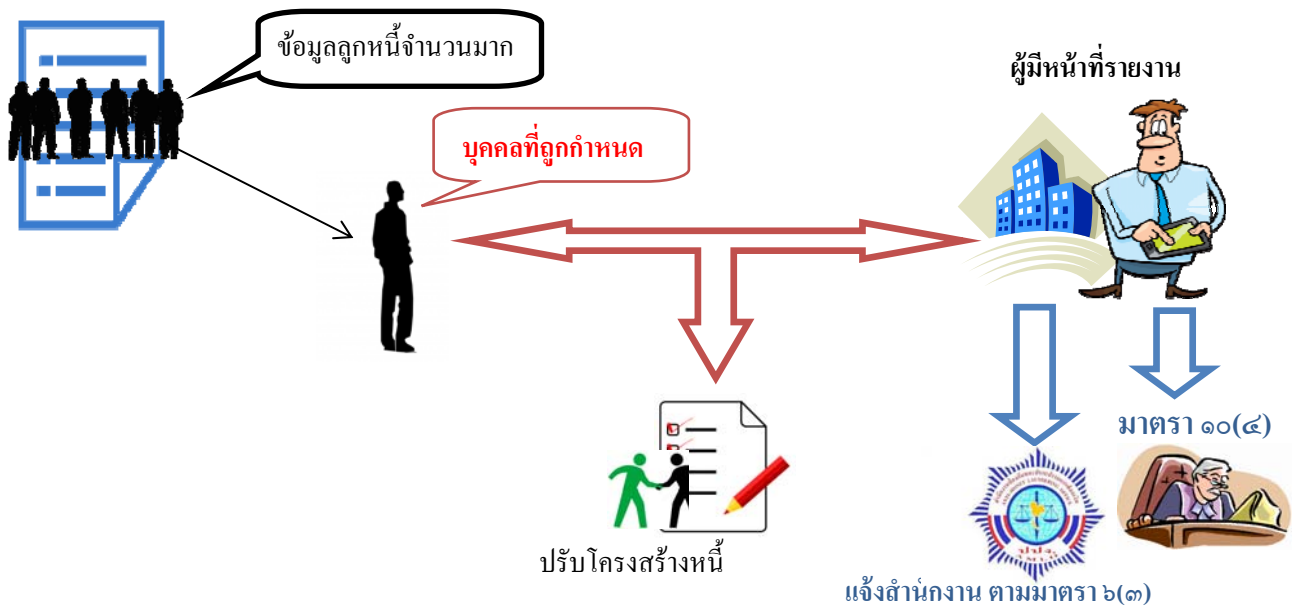
(๔.๔.๓) ผู้มีหน้าที่รายงาน กำหนดบัญชีเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าขึ้นใหม่

(๔.๕) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปรับโครงสร้างหนี้สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานบางประเภท ซึ่งมีข้อมูลลูกหนี้จำนวนมาก รอดำเนินการเจรจาเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ตรวจสอบพบว่า ลูกหนี้(ในที่นี้ จัดเป็นลูกค้า) เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด นอกจากต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าตามมาตรา ๖(๒) ต่อสำนักงาน ป.ป.ง.แล้ว โดยหลักการต้องปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ (ในที่นี้ การเริ่มเจรจาเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ อาจเป็นการเริ่มความสัมพันธ์กับลูกค้าประเภทนี้) แต่ด้วยความผูกพันตามสัญญาหรือข้อตกลงที่เกิดขึ้นก่อนที่ลูกค้า(หรือลูกหนี้)จะถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหนี้ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องโดยสุจริต การปฏิเสธไม่สร้างความสัมพันธ์หรือการยุติความสัมพันธ์ก่อนจะมีการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ จะก่อให้เกิดความเสียหายกับเจ้าหนี้(ผู้มีหน้าที่รายงาน)ผู้สุจริต

ข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ง. จึงตีความในทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สุจริต ให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อดำเนินความสัมพันธ์ในการปรับโครงสร้างหนี้ และรับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด โดยใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔) ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานควรระบุชัดเจนว่า “คำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้และรับชำระหนี้เพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ผู้สุจริต(ผู้มีหน้าที่รายงาน)” อย่างไรก็ตาม เมื่อลูกค้าชำระหนี้แล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าตามมาตรา ๖(๓)ต่อสำนักงาน

(๔.๖) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจพบว่าลูกค้ายกเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดระหว่างขั้นตอนการทำธุรกรรม

กรณีที่ธุรกรรมบางประเภท ใช้เวลานานกว่า ๒๔ ชั่วโมงในการดำเนินการให้แล้วเสร็จ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์ การจองซื้อหุ้น/รับซื้อหุ้น (Tender Offer/IPO) ซึ่งการดำเนินการทำธุรกรรมใช้เวลา ๑-๓ วันทำการ และผู้มีหน้าที่รายงาน ตรวจสอบพบว่าลูกค้ายกหนึ่งรายใด เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ในขณะที่ธุรกรรมอยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการ ซึ่งมีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาตามหลักการแห่งบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ายกที่ผู้มีหน้าที่รายงานครอบครองไว้ในขณะนั้น

ส่วนบุคคลที่สามผู้สุจริต สามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๓) หรือ ผู้มีหน้าที่รายงานอาจใช้สิทธิตามมาตรา ๑๐(๔) เพื่อยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ดำเนินการใดๆกับทรัพย์สินที่ถูกระงับ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถจัดให้ธุรกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้นในส่วนที่เป็นประโยชน์ของบุคคลที่สามผู้สุจริต

(๔.๗) กรณีผู้มีหน้าที่รายงานต้องการบริหารจัดการทรัพย์สินลูกค้ายกบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อรักษามูลค่าของทรัพย์สิน

เจตนารมณ์ของการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ในที่สุดแล้ว เพื่อให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน(โดยคำสั่งศาล) แต่เนื่องจากทรัพย์สินบางประเภท มีมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และผู้มีหน้าที่รายงานบางกลุ่ม นอกจากมีหน้าที่ในการให้บริการแก่ลูกค้ายกแล้ว หน่วยงานกำกับดูแล (ด้านเศรษฐกิจ) ยังกำหนดหน้าที่ในการรักษามูลค่าเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน มีมูลค่ามากที่สุดไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์ของลูกค้ายกหรือเพื่อประโยชน์ของตลาดทุนในภาพรวม ดังนั้น อาจเกิดกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดให้ เพื่อรักษามูลค่าผลิตภัณฑ์การลงทุน เช่น การขายหลักทรัพย์ที่อยู่

ในบัญชีลูกค้าซึ่งไม่มีความเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลาหนึ่ง(ที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
กสท.) เพื่อให้หลักทรัพย์มีมูลค่าดีที่สุดในสถานะทางบัญชีการลงทุนของลูกค้าและบริษัทหลักทรัพย์

การดำเนินการดังกล่าว เป็นการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินซึ่งดำเนินการเพื่อรักษามูลค่าที่ดีที่สุด และ
ไม่ใช่การดำเนินการอันอาจทำให้ทรัพย์สินตกอยู่ในการครอบครองของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือไม่ทำให้
ทรัพย์สินอาจถูกเพิกถอนการก่อการร้าย ดังนั้น สำนักงาน ปปง.จึงตีความในทางที่เป็นประโยชน์ต่อ
ผู้เกี่ยวข้องที่สุจริต โดยกรณีนี้ บริษัทหลักทรัพย์(ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของ
ลูกค้า)สามารถดำเนินการได้ ตราบใดที่หลักทรัพย์ที่แปรสภาพเป็นมูลค่าเงิน ยังคงอยู่ในกระบวนการระงับ
การดำเนินการกับทรัพย์สินของบริษัทฯ .

